Gümrük resmine tabi olmayan zatî eşyadan, kamutaydan tefsir çıkıncaya kadar, istihlâk resmi alınmayacak.

Cumhuriyet

Sahib ve Başmuharriri: Siird Saylavı Mahmud SOYDAN

Bolamit Divanharbi, Sürez de isyan edenlerin muhakemesini bitirerek, suçluları hapse mahkûm etmiştir.

FİATI 5 KURUŞTUR | 10 uncu sene No. 3296 | PAZARTESİ 15 NİSAN 1935 | Tel: { Müdürü 24318, Yazı işleri müdürü 24319 İdare ve Matbaa: 24310

Stresa konferansı neticeleri

Küçük itilâf, Macaristanın, Avusturyanın, Bulgaristanın silâhlanmasına müsaade ediyor; fakat arazi istememek şartiyle..

Mayıs sonunda Avusturyaya müdahale edilmemesi işini halletmek üzere Romada bir konferans toplanacak

Diplomatlar şimdi Cenevreye toplanıyor

STRESA, 14 (A.A.) — Reuter Ajansının bildirdiğine göre, İngiliz mahafili konferans neticelerinden çok memnundur. Ve üç devlet arasında tam bir âhenk olduğu intibaı vardır. Bay Laval de İngiltere ile kat'î bir tesanüd bulunduğunu teyid etmiştir. Tuna konferansına iştirak edib etmiyeceği hakkında Almanyadan istimzaçda bulunulmuştur.

Merkez Avrupası devletlerinin silâhlanması meselesini Italyan heyeti murahhasası konferansta anlatmış ve Almanyanın silâhlanması karşısında Avusturya için doğan tehlikeyi ve Almanyaya komşu olan devletleri filen silâhsız bırakmanın vehametini izah etmiştir. Fransız heyeti murahhasası bilmukabele alelâcele alınacak tedbirin - bu tedbir ne kadar doğru olursa olsun - tehlikelerini göstermiş ve küçük itilâfın kendi komşuları olan Avusturya, Macaristan, Bulgaristanın silâhlanmalarını endişesiz karşılayacaklarını söylemiştir.

Küçük itilâfın Macaristan hakkındaki müracaatı öğleden sonraki müzakerelerin büyük bir kısmını işgal etmiştir. Küçük itilâf Macaristanın tekrar silâhlanması için bazı şartlar koşmaktadır. Bu şartlar Macar hükûmetine bildirilmiştir.

Mussolini Stresa'da Macdonald'la konuşurken

Macaristana yapılan teklif

STRESA 14 (A.A.) — Röyter Ajansı muhabirinin haber aldığına göre, Küçük itilâfın tebliği, öyle bir mahiyettedir ki, Macaristanın bunu kabul etmesi müstebad görülmektedir. Bu tebliğde, ezcümle, Macaristan, hudutlarının taşhihi emelinden vazgeçmedikçe, kendisinin silâhlanamıyacağı beyan edilmiştir.

PEŞTE, 14 (A.A.) — Peşter Loyit gazetesi, mülhem olduğu aşikâr görü-

Devamı 6 ıncı sahifede

Yıldızda toplanacak olan Kadınlar kongresi hazırlıkları gün geçtikçe ilerlemektedir. Dün de şehrimize muhtelif memleketlerden kadın murahhaslar ve gazeteciler gelmiştir. Murahhaslar arasında maruf kadınlar vardır. Resmimiz dün gelen Romen, İsviçre, Holanda, Yunan murahhaslarını gösteriyor. x işaretli resim gazetemize beyanatta bulunan Romen Prensesidir.

Kadınlar kongresi

Türk kadını beklenen zaferi kazanmıştır

Romen heyeti başkanı böyle söylüyor

Uluslar arası kadınlar birliği kâtibi umumilik bürosu dün Perapalas otelinden Yıldıza nakletmiş ve feminizm kongresi etrafında çalışmalarına orada devam etmiştir.

Diğer taraftan kongreye iştirak etmek üzere dün de şehrimize bir çok murahhas gelmiştir. Bu meyanda sabahleyin Şark ekspresile İsviçre grubu ve öğleden sonra Romanya vapurile Romen heyeti gelmiştir. Sekiz kişiden mürekkep olan İsviçre grubu Londra oteline, beş kişilik Romen heyeti de Perapalasa misafir olmuşlardır.

Romen grubuna Prenses Kantakuzin yaset etmektedir. Prenses dün Perapalas otelinde kendisile görüşen bir muharririmize şunları söylemişti:

"— İstanbula geldiğime çok memnunum. Çünkü burası Romanyalılar için her şey ifade eden bir şehirdir. Memleketinize âşıkım. Şunu da ilâve edeyim ki, Türkiye bizde pek büyük ümitler uyandırıyor. Önder Atatürk'ün yaptığı işler, dünya inkılâp tarihine fevkalâde gururla kaydedilecek şeylerdir.

Bugünkü Türkiye, medenî âlemde ye-

Devamı 6 ıncı sahifede

Romen murahhasları geldi

Balkan ekonomi konseyinde ne er görüşülecek?

18 nisanda Ankarada toplanacak olan Balkan Ekonomi Konseyinde Romanya'yı temsil edecek murahhaslar dün İstanbula gelmişlerdir.

Murahhaslar Perapalasa gitmişlerdir. Dün öğleden sonra şehrin muhtelif yerlerini gezmişlerdir.

Murahhaslar şunlardır:

Hariciye Nezareti ticaret dairesi reisi sefir pâyesinde M. Hristo, Romen devlet demir yolları idare meclisi reisi M. Tabakoviç, hareket umum müdürü M. Markovy, Romanya hariciye nezareti memurlarından M. Nikalatef, deniz nakliyat umum müdür muavini M. Mihalo.

Murahhaslar yarın akşam Ankaraya gideceklerdir.

Dün bir muharririmiz Romen murahhaslarının reisi M. Nikola Tabakoviç ile görüşmüştür. M. Tabakoviç muharririmize demiştir ki:

— 18 nisanda Ankarada toplanacak olan Balkan Ekonomi Konseyine iştirâk edeceğiz. Toplantıdan maksat Balkan devletleri arasında münakalât ve muhaberat işlerinin tevhidi vardır. Bu arada posta, telgraf, telefon hava ve deniz nakliyatı birliği etrafında da görüşeceğiz.

Konseye Türkiye Dışişleri Bakanı riyaset edecektir.

Yunan ve Yugoslav murahhasları da bekleniyor

18 nisanda Ankarada toplanacak olan Balkan Ekonomi Konseyine iştirâk edecek Yunan ve Yugoslav murahhaslarının bugün şehrimize gelmeleri beklenmektedir.

Dünkü maçtan bir enstantane

Dünkü maç

Libertas 2 - Güneş 2

Futbocularımız güzel oyunlarile halkı heyecandan heyecana sürüklediler

Belki seneler var ki, dünkü Libertas - Güneş maçı kadar başından sonuna kadar sıkı, seri, bir düzüye değişen ve bütün seyircileri heyecandan kıvrandıran güzel bir maç seyretmemiştik.

Cuma günü yerlerine yapışık gibi kımıldamıyan misafirler, 48 saatlik tren yorgunluğunu epeyce geçirmiş olmalılar ki maçın başlangıcından sonuna kadar bir makine işlekliğile oynadılar. Buna karşı Güneş takımı da ayni sürat ve atılganlıkla mukabele etti.

Maç o kadar seri oldu ki bir aralık Güneş takımının bu şerait altında doksan dakikayı çıkaramıyacağından bile korktuğumuz oldu. Fakat Güneş, herkesi memnun bırakan güzel oyunile doksan dakikayı çıkardıktan başka, cuma günkünden beş defa daha iyi ve süratli oynayan Viyanalılarla 2-2 beraberlik gibi mükemmel bir netice aldı. Dünkü oyununa ve maçın heyeti umumiyesine göre bir iki sayı farkla bir galibiyet te hak etti.

Güneş takımı, evvelce yazdığımız gibi, birleşmeleri belki de bir gün meselesi olan Istanbulspor futbolcülerini de alarak, bir sene evvel: "Ecnebî takımlarla karşılaşabilmeleri için bir kaç fırın ekmek yemelidir, ,diyenlere karşı girdiği çetin imtihandan hem büyük bir muvaffakiyetle çıktı, hem de Güneşle Istanbulsporun birleştikleri zaman Türk sporunda nasıl bir kuvvet kesileceğinin ilk nümunesini parlak bir surette göstermiş oldu.

Öğle vakti başlayan ve maç saatine kadar durmadan devam eden yağmura rağmen bir pazar günü için bir hayli kalabalık vardı.

Şişli - Kurtuluş arasında yapılan ve 0—0 biten bir maçtan sonra, evvelâ Viyanalılar mor, biraz sonra da Güneş takımı yaka ve kolları kırmızı, bedeni sarı ipek formalarile sahaya çıktılar.

Bay Şazinin hakemliği altında saat on yedide başlayan maça Güneş şu takımla çıkmıştı.

Corceviç
Asım Faruk
İsmail Hasan Enver
Rebii Necdet Rasih Bambino Salâhaddin

Devamı 6 ıncı sahifede

Ankara'da toplanacak olan Balkan Ekonomi Konseyine gitmek için gelen Romen murahhasları bir arada

Belediyeler Bankası Umum Müdürlüğü

ANKARA, 14 (Telefonla) — Bir müddetten beri açık bulunan Belediyeler Bankası umum müdürlüğüne Sivas valisi B. Süleyman Sami tayin edilmiştir. Yeni umum müdür bu günlerde vazifesine başlıyacaktır.

Istanbul Emniyet Müdürlüğü

Istanbul Emniyet müdürü Bay Fehmi'nin bir vali muavinliğine tayini ile yerine Ankara Emniyet müdürü Bay Salihin tayin edileceği haber verilmektedir.

İsmet İnönü Ankaraya döndü

Birkaç gündenberi şehrimizde bulunan Başbakan General Ismet Inönü ve maiyeti Anadolu ekspresine bağlanan hususî vagonla dün saat 19,30 da Ankaraya hareket etmişlerdir. Durakta, vali, Istanbul kumandanı, harb akademisi kumandanı ve daha birçok zevat tarafından uğurlanmışlardır.

"Streza konferansının müşterek kararı,, başlığı altında bir tebliğ ile Ingiliz - Italyan beyannamesi neşredildi.

[*Tebliğ ve beyanname ikinci sahifemizdedir.*]

TAN

TÜRKIYENIN EN BÜYÜK GAZETESİ

23 Nisanda çıkıyor!

32 sahife

En değerli Türk yazıcı ve gazetecilerinin makaleleri, fıkraları ile,

Sofya'ya, Belgrad'la Bükreş'e, Atina'ya gönderdiği hususî muhabirlerinden alacağı telefon ve telgraf haberlerile,

Anadolu şehirlerindeki muhabirlerinin mektupları ve telgraflarile,

En büyük Türk romancılarının ve tarihçilerinin romanları ve tarihî tefrikalarile,

Kadın, çocuk, meraklı dünya hâdiseleri, spor, moda, sinema ve her sınıf halkı alâkadar eden daha birçok meselelere ayrılmış sütunlarla yazı ve resimlerile,

Cumhuriyetin, Inkilâbın samimi ve öz gazetesi halinde, halkın cumhuriyetçi, inkilâbçı bir gazeteden beklediği doğru haber, güzel yazı, canlı resim, temiz baskı gibi bir gazeteyi gazete eden bütün ana şartları toplayarak ve:

32 sahife olarak
23 Nisanda çıkıyor!

Içtimaî bahisler

Yazan: Ağaoğlu Ahmet

İNSANA HÜRMET

Benim eski bir arkadaşım var: Frenklerin Excentrique dedikleri bir tip. Galiba beyninin bir yerinde bir çatlaklık var. Hep göklerde gezer, yüksek şeylerle uğraşır ve dünyaya da kurduğu hülyaların adesesinden bakar. Biraz Don Kişot. Fakat Don Kişot az sevimli midir? O ne çekici bir sima! Şövalyelik çoktan yıkılmış, bitmiş, kalkmıştır. Fakat o hâlâ da bu realite ile anlaşmak istemiyor, her şeye rağmen şövalye kalmak için ayak diremiştir! Yem bulmayan lâgar ata, çıplak ve aç uşağa razı olmuş, yeldeğirmenini şato sanıyor ve üzerine eski şövalyeler gibi hücum etmekten zevk alıyor! Başkaları onunla eğleniyorlarmış, ona gülüyorlarmış: onun umurunda bile değildir!! O istediğini yapıyor ya! Dışı ile içi birdir ya! Bu kadarı da yaşayışta yetmez mi?

İşte biraz bu sempatik Don Kişot'u andıran eski arkadaşım ara sıra beni ziyaret eder ve kurduğu şatolardan bahseder! Doğrusu ki ben onu dinlerken gülüyorsam da zevk duyuyorum, hoşlanıyorum!

Dün gene gelmişti; kapıdan içeri girer girmez:

— "Işte buldum! Fakat kabul ettirebilirsin mi?,, diye bağırdı.

— Ne buldun? Neyi kime kabul ettireceğim?

— Panase - yani her derdin ilâcını!

— O öyle bir macundur ki kabul edildiği dakikadan bütün dertler kendi kendine kalkar!

— Canım açık söylesene! Bu macun nedir?

— Insana hürmet! Nefsi beşere saygı!!

Ben kahkaha ile güldüm; arkadaşım hiddetlendi:

— Neye gülüyorsun? Sana Hacıyvat'tan mı bahsettim?

— Hayır! Ama macun dedin de ondan!

— Canım manevî macun olmaz mı? Hep her şeyi lokma gibi yutmak mı istersin!

— Pekâlâ şimdi anladım! Söyle bakalım sen bu "insana,, hürmetten ne anlıyorsun?

— A canım! Sen istemez misin ki sana başkası hürmet etsin?

— Isterim!

— Ben de isterim, Agâh ta ister, Turgut ta, Durmuş ta, ve herkes te ister! Şimdi ben diyorum: Herkesin ve kamunun istediği bu şeyi herkese ve kamuya kabul ettir. Yaşayıştan bütün pislikler kalkar!

— Sen kendin diyorsun ki herkes ve kamu onu ister! O halde herkes ve kamu tarafından kabul edilmiştir demektir!

— Hayır! böyle değildir! Herkes ister ama! Herkes te işte o saygıyı kendine, kendi nefsine hasretmek ister! Bu kabul değil inkârdır. Ben hakikî kabulden bahsediyorum.

— Sen o hakikî kabulü nasıl düşünüyorsun? Nasıl ifade edersin?

— Üç maddeli bir düsturla:

(1) Herkes başkasından kendi şahsına hürmet edilmesini talep etmek hakkını haizdir.

(2) Herkes başkasının şahsına hürmet etmek vazifesi ile mükelleftir!

(3) Herkes herkesin şahsına hürmet edilmesine bakmakla mükelleftir.

Şu üç maddenin işte tatbikini temin et. Topluluk yaşayışından bütün acılar ve pislikler kalksın!

Ihtiyar arkadaşım bu sözleri derin bir kanaat ve keskin bir inanla söylüyordu! Onun bu haline hürmet etmemek kabil değildi. Fakat öteki yandan da — insanların tab'ında koyulaşmış zorbalık, tahakküm, tasallut ve saire gibi insiyakları da hatırlayarak — acıyordum.

Arkadaşım benim sükûtumdan müteessir oldu:

— Kabul etmiyorsun demek ki?

— Hayır! Hayır! Kabul ediyorum. Fakat tatbikini temin etmek güçtür. Zaten beşeriyet tarihinin bütün seyri, bu ülküyü tahakkuk ettirmeğe doğru yürümüştür ve asri cemaatlerin medeniyet derecesi bu ülküye yaklaşması ile ölçülür! Ileri sürdüğün maddelerden en gücü üçüncüsüdür: — Kamunun herkese karşı alâka göstermesi ve herkesin şahsına karşı herkesin hürmet etmesini temin eylemesi — en zor bir meseledir!

— Fakat bazı yerlerde buna az çok yaklaşılmıştır. Meselâ Ingilterede, prenslerden birisi, bir sergiden çıkarken, kalabalık arasından kendisine yol açmak için bir Ingilizin göğsünden itmişti. Ingiliz mahkemeye müracaat etti. Prens üç gün hapse mahkûm edildi. Gene ayni Ingilterede bir kanun, her Ingiliz vatandaşını, başka bir Ingilizin haksız olarak polis dairesinde yattığını duyduğu halde, hemen ilk mahkemeye müracaat ederek haber vermek vazifesi ile mükellef kılmıştır. Hâkim ise bu haberi alır almaz, derhal müdahale ederek işi muhakeme ve polisin kanunsuz hareket ettiği taayyün ettiği takdirde Ingilizi serbest bırakmak, ve onun yerine polisi mahkûm etmekle mükelleftir. Hâkim bu vazifesini ihmal ederse, kendisi mahkemeye verilir!! Işte bu gibi kaidelerin bereketi iledir ki Ingilterede karşılıklı saygı bir âdet olmuştur. Zengin fakir, kudretli kudretsiz, herkes karşısındakini kendisinin müsavisi sanır!

— Bütün medenî milletler de o yolda yürümektedirler. Ingilizlerin talihleri, bu yola herkesten evvel çıkmış olmalarıdır. Bizde de Cümhuriyetin kurduğu esaslar, o yolu iltizam etmiştir: Ana kanunlarımızdan birisi diyor ki: "Her Türk hür doğar, hür yaşar!,, Sonra başkası da diyor ki: "Hürriyet — başkasının hürriyetni ihlâl etmemek şartile — serbest hareket etmektir!,, Daha başkaları da "hukukta, kanun indinde, mahkeme indinde, vergi indinde Türklerin müsavatlarını ilân etmiştir. Bütün bunlar, o senin arzu ettiğin karşılıklı saygı ülküsüne götüren vasıtalardır! Fakat ne çare ki kanun vazedilir edilmez, hemen bütün faziletlerini tahakkuk ettiremiyor. Arkamızda binlerce sene süren istibdat ve tahakküm devri vardır ki ruhlarımız üzerinde derin izler bırakıp gitmiştir. Bu izlerin kalkması, zamana ve çalışmağa bağlıdır! Meselâ alınız istibdadın herkesi kendi kını içine sokan ve herkesi herkese karşı kayıtsız ve yabancı kılan tesirini!! Bu iz kalkmadan, nasıl herkesin herkesle alâkadar olmasını talep edebilirsin?

Arkadaşım hoşlanmadı. Zaten realiteyi görmekten tevahhuş ederdi. Ağzını burnunu buruşturdu ve sitemli bir dille:

"— Canım sen bana daima izah edersin. Hiç çare göstermezsin. Bu izleri bir ân evvel kaldırmak imkânı yok mudur? dedi.

— Vardır! Fakat o da ne senin, ne benim ve ne de tek hiç bir fertin elinde değildir. Bu imkânı hazırlamak gene cumhuriyet inkılâbının kendisine ait bir vazifedir.

Ağaoğlu Ahmet

"Arabistanda Osmanlı imparatorluğu nasıl yıkıldı?,, isimli tarihî tefrikamız bugün beşinci sayfamızdadır.

HARICI HABERLER

Yunan divanı harplerinde

Serez isyanına iştirak edenler hapse mahkûm

SELANIK, 14 (Hususî) — Divanharp, Serez topçu alayına mensup zabitlerden ikisini müebbet hapse, on tanesini de beşten yirmi seneye kadar muvakkat hapse mahkûm etmiştir. Bu zabitlerin formaları sökülecektir.

Diğer taraftan, bir çok zabitler de 6 aydan dört seneye kadar âdi hapis cezasına mahkûm edilmişlerdir. Altı zabit te beraet etmiştir.

Sakız adasındaki isyan

ATINA, 14 (Hususî) — Sakız adasında isyan eden zabitlerle sivil ahaliden isyana iştirâk edenlerin muhakemesi dün miralay Papanikoleru'nun riyasetinde toplanan fevkalâde divanharpte başlamıştır. Suçlular 11 zabit ve 33 sivilden ibarettir. Şahit olarak dinlenen Sakız valisi ve jandarma kumandanı suçlu miralay Antonopulos'un adanın âsiler tarafından işgalini bizzat idare ettiğini söylemiş ve diğer zabit ve sivillerin hareketlerini anlatmışlardır. Muhakeme devam ediyor.

Cümhuriyeti koruma dernekleri

ATINA, 14 (Hususî) — Tayyare umum kumandanı General Reppas'ın riyasetinde teşekkül eden yeni bir divanharpte dün (Cümhuriyeti koruma dernekleri) umum reisi Papulas ile idare heyeti âzaları ve şube reislerinin muhakemeleri başlamıştır. Ilk şahit olarak dinlenen umum emniyet müdürü, Papulas'ın bu derneklerin ruhu mesabesinde olduğunu söylemiş ve diğer sivil ve zabitlerin oynadıkları rolleri anlatmıştır. Divan şahitlerin dinlenmesine devam etmektedir.

Parti liderleri

ATINA, 14 (Hususî) — Parti liderlerinin isyan hareketinin manevî müşevvikleri olarak divanharbe sevkedilmeleri emri birinci ordu kumandanlığı tarafından istenmiştir. Divana gönderilenler şunlardır: Kafandaris, Papaanastasiyu, Sofulis, Gonatas, Milonas ve eski meb'uslardan Hacıbeyis, Saviolis, Detiolakis, Marselos ve eski nazırlardan Karapanayotis'tir. Venizelos, oğlu Kiryakos, Plâstiras, Josif, Kınduras ve Yanopulos da bunlarla birlikte gıyaben muhakeme edileceklerdir.

Elefteron Vima gazetesi sahibi Lampcakis ile Imerisus Kiriks gazetesi sahibi Moskovidis de bu divana gönderilmişlerdir.

Örfî idare

ATINA, 14 (Hususî) — Harbiye Bakanı General Kondilis, müsteşarı, birinci ordu kumandanı ve dahiliye bakanı ile bütün Yunanistandan örfî idarenin kaldırılması için müzakeratta bulunmuş ve aldıkları kararı Başbakana bildirmişlerdir. Bakanlar Heyetinin ilk toplantısında bu mesele kararlaştırılacaktır.

Streza konferansının müşterek kararı

Üçler konferansı 12,30 da bitti. Bir teblığ ve beyanname neşredildi

STRESA, 14 A.A. — Üçler konferansı bugün saat 12,30 da hitamından sonra, (Stresanın müşterek kararı) başlığı altında aşağıdaki resmi tebliğ neşrolunmuştur:

Italya, Fransa ve Büyük Britanya hükûmetleri mümesilleri, son haftalar içinde cereyan eden noktai nazarların neticelerini, Alman hükûmetinin 16 mart tarihinde vermiş olduğu kararı ve nihayet Ingiliz bakanlarının muhtelif Avrupa hükûmet merkezlerindeki son ziyaretleri esnasında elde etmiş oldukları malûmatı gözönünde bulundurarak Avrupanın umumî vaziyetini Stresada tetkik etmişlerdir.

Roma ve Londra anlaşmalarında tayin edilen siyaset üzerine bu vaziyetin tesirlerini nazarı itibara alan üç devlet bakanları görüşülen muhtelif meseleler üzerinde tamamile mutabık bulunmuşlardır.

1 — Fransanın uluslar kurumu konseyine gönderdiği muhtıranın müzakeresi sırasında takip edilmek üzere müşterek bir hattı hareket hususunda mutabık kalmışlardır.

2 — Şarkî Avrupada emniyete müteddir temenni olunan inkişaf hususunda müzakerelerin devam etmesi icab edeceği mütaleasında üç devlet murahhasları elde ettikleri haberle teyit edilmişlerdir.

3 — Üç hükûmet mümessilleri Avusturyanın vaziyetini tekrar tetkik etmişlerdir.

Bu mümessiller 17 şubat ve 27 eylül 1934 tarihli Fransız - Italyan - Ingiliz beyanatlarını teyit etmişlerdir. Bu beyannamelerle üç hükûmet ilerdeki siyasetlerinin de müşterek ve Avusturya istiklâlinin Avusturya tamamiyetinin muhafazası zaruretlerinden mülhem olacağını bildirmişlerdi.

Üç hükûmet mümessilleri Avusturyanın tamamiyet ve istiklâli tehlikeye girdiği takdirde alınacak tedbirler hakkında aralarında istişarede bulunmak kararını teyit eden yedi kânunusani 1935 Fransız—Italyan protokolünü ve 3 şubat 1935 tarihli Fransız — Ingiliz beyanatını göz önünde bulundurarak Roma protokolünde adları zikrolunan bütün hükûmet mümessillerinin en kısa bir müddet içinde toplanmaları ve merkezî Avrupa hududunda mukaveleler akdi teklifinde bulunmayı kararlaştırmışlardır.

4 — Garp Avrupası hava misakına gelince, üç devlet mümessilleri 3 şubat Londra tebliğinde derpiş olunan prensipleri teyit etmişler ve Londra tebliğinde zikredilen beş devlet misakını akdetmek üzere meselenin faaliyetle tetkikine devam etmek kararını vermişlerdir.

5 — Üç devlet bakanları silâhsızlanma meselesi üzerindeki görüşmelerine geldikleri zaman, şurasını hatırlayarak müşahade etmişlerdir ki, Londra mukavelenamesi Versay muahedesinin beşinci kısmı ahkâmının yerine kaim olmak üzere Almanya ile serbestçe müzakere edilecek bir anlaşmayı derpiş ediyordu. Ayni zamanda Alman hükûmetinin hareketlerini ve Sir Con Saymenin bu hususta Alman başvekili ile yapmış olduğu müzakereler hakkındaki izahatını çok dikkatli bir müzakereye tâbi tutmuşlardır.

Üç hükûmet mümessilleri silâhsızlanma meselesi hakkında açıkça müzakere edilmiş bir mukavele elde edilmek için tedbirler almdığı bir sırada Alman hükûmetinin muracaat ettiği bir taraflı fesih keyfiyetinin emniyete ve sulh nizamına olan umumî itimadı kökünden baltalamış olduğunu teessürle müşahede etmişlerdir. Tatbik edilmekte olan geniş nisbetli Alman silâhlanma programının silâhsızlanmayı istihdaf eden gayretlerin şimdiye kadar müesses bulunduğu adet tahminatının kıymetinin de azaltmış olduğu ve bu baptaki ümitleri sarsmış olduğu görülmektedir.

Maamafih, üç devlet mümessilleri emniyet hissi uyandırmak suretile sulhü idame hususundaki samimî arzularını teyit ederler ve kendi hesaplarına silâhların tahdidi vasıtasile uluslar arası anlaşmayı kolaylaştırabilecek bütün amelî mesaiye iştirak için samimî gayretlerde bulunmıya devam edeceklerini beyan eylerler.

6 — Üç devlet mümessilleri silâh vaziyetleri Sen Jermen, Triyanon ve Nöyyi sulh muhadelerile tesbit edilmiş olan devletler tarafından vaziyetin tadili hususundaki arzuyu da mütalea etmişlerdir. Ve keyfiyeti diplomatik vasıta ile diğer alâkadar davetlere bildirmeyi kararlaştırmışlardır.

Üç hükûmet mümessilleri bu meseleyi umumî ve mıntakavî emniyet garantileri çerçevesi içinde karşılıklı anlaşmalar halletmek üzere tetkikini diğer alâkadar devletlere tavsiye etmek kararını vermişlerdir.

Ingiliz - Italyan beyanatı

STRESA, 14 A.A. — Resmî tebliğden sonra aşağıdaki Ingiliz — Italyan beyanatı neşredilmiştir:

Bu beyanat Lokarno muahedesi hakkındadır: Lokarno anlaşmasına ancak teminatcı devlet olarak iştirak etmiş bulunan Italya ve Büyük Britanya devletlerinin mümessilleri bu anlaşmadan mütevellit bütün vecibelerini katî olarak teyit ederler ve Lokarno anlaşmasının imza eden diğer devletlere karşı üzerlerine almış oldukları taahhütleri icabında tamamile yerine getireceklerini beyan ederler.

Fransanın da iştirak ettiği ve müşterek bir tarzda Streza konferansında yapılan bu beyanat Alman ve Belçika hükûmetlerine de tebliğ olunacaktır.

Son tebliğ

STREZA, 14 (A.A.) — Streza konferansı sonunda neşredilen nihaî tebliğ şu beyanat ile bitmektedir:

Siyasî gayeleri sulhün uluslar kurumu çerçevesi içinde müştereken muhafazası olan üç devlet Avrupa sulhünü tehlikeye koyabilecek olan her türlü muahedelerin bir taraflı olarak feshine bütün amelî vasıtalarla karşı koymak hususunda tamamile mutabıktırlar. Ve bu maksadın tahakkuku yolun da sıkı ve samimî teşriki mesai ile hareket edeceklerdir.

SON DAKİKA

Dış işler bakanlığı müsteşarı

ANKARA, 14 (Telefonla) — Dışişler Bakanlığı müsteşarı Bay Agâh Aksele orta elçilik ünvanı verilmiştir. Ayni Bakanlık umum müdürlerinden Bay Kemal Köprülü orta elçi payesi ile münhal bulunan hukuk müşavirliğine tayin edilmiştir.

Gümrük resmine tabi zatî eşyadan istihlâk resmi alınmıyacak

ANKARA, 14 (Telefonla) — Gümrük resmine tâbi olmayan zatî eşyadan mevcud kanun hükümleri mucibince istihlâk resmi almak lâzım gelib gelmediği hakkında hükûmet bir tezkere ile Kamutaya müracaat ederek kanun hükümlerinin tefsirini isteyecektir. Tefsir, çıkıncaya kadar zatî eşyadan istihlâk resmi alınmıyacaktır. Buradaki umumî kanaat zatî eşyadan istihlâk resmi alınmaması noktasında temerküz etmekte ve geçen sene Kamutayda bu kanunu tetkik eden encümen başkan ve üyeleri de bu mütaleaya iştirak eylemektedirler.

Boyabad'da petrol araştırmaları

ANKARA, 14 (Telefonla)— Bundan sekiz, dokuz sene evvel teşekkül eden bir anonim şirket tarafından Boyâbadda yaptırılmakta olan petrol araştırmaları son haftalarda ümidli bir safhaya dahil olmuştur. Şirketin hükûmete müracaatı üzerine elde olunan petrol tezahürlerinin mahiyet ve kıymetini tetkik ve tayin etmek üzere mahalline bir fen heyeti gönderilmiştir.

Bütçe üzerinde tetkikler bitiyor

ANKARA, 14 (Telefonla) — Kamutay Bütçe encümeni mülhak bütçeler üzerinde tetkiklerini bitirmek üzeredir. Encümen Devlet Demiryolları idaresi bütçesini de tetkik ettikten sonra hâlen Iktısad encümeninde müzakere edilmekte olan bazı varidat kanun lâyihaları üzerinde çalışmalarına başlıyacaktır. Encümen ay sonuna kadar 1935 devlet bütçesini basılmak üzere matbaaya vermiş bulunacaktır.

Doğu ademi tecavüz misakı

VARŞOVA, 14 (A.A.) — Doğu ademi tecavüz misakı umumiyetle Lehistan efkârı umumiyesini hayrete düşürmüştür. Bu tebeddül Alman hükûmet ve ordusunun Almanyanın tecerrüdünden endişeli olduklarına hamledilmektedir. Muhalefet mahafili, bu harekette bir manevra görmekte ve bunun Almanyayı çevirmek tehlikesini gösteren muhasara dairesini kırmaya ve daha ziyade silâhlanmak için vakit kazanmaya matuf bulunduğunu zannetmektedirler.

Rus artistleri Ankarada

ANKARA, 14 (A,A.) — Türkiyede birkaç festival verecek olan Sovyet Rusyanın büyük artistleri bu sabah Anadolu ekspresiyle buraya gelmişlerdir.

Sanatkârlar durakta Kültür Bakanlığı, Halkevi, Sovyet büyük elçiliği erkânı ile gazeteciler tarafından karşılanmış ve kadın artistlere buketler verilmiştir. Misafirler Ankara Palasa inmişlerdir. Sanatkârlar heyetinin başkanı Arkanof, öğleden evvel Kültür Bakanı Abibin Özmen'i ziyaret etmiştir.

Birinci Umumî müfettişlik

ANKARA, 14 (Telefonla) — Münhal bulunan birinci umumî müfettişlikle valiliklere kimlerin tayin edilecekleri ay sonuna kadar kararlaşmış olacaktır.

Ankarada elektrik ücreti

ANKARA, 14 (Telefonla) — Şehrimizde gelecek aybaşından itibaren elektrik kilovat ücretinin 20 kuruşa indirilmesi kararlaşmıştır.

Fransanın Uluslar kurumuna verdiği muhtıra

Almanyada askerliğin yeniden tesisi meselesi

CENEVRE, 14 (A.A.) — Fransanın uluslar kurumuna verdiği muhtıranın metni bugün neşredilmiştir. Muhtırada deniliyor ki:

1 — Alman başbakanı Avrupa devletlerinin Berlindeki mümessillerini davet ederek Almanyada umumî askerliği yeniden tesis eden ve orduyu 12 kolordu ve 36 fırka olmak üzere yeni bir teşkilâta tâbi tutan kanunu haber vermiştir. Bu kanun, ayni tarihte meriyete geçmiştir. Alman askeri hava kuvvetlerinin yeniden tensiki hakkında resmî tebliğ 9 martta neşredilmişti. Binaenaleyh, sulh muahedesinin hükümleri başlıca maddelerinden ikisinde kat'i olarak ihlâl edilmiştir. Bu hal büyük ketumiyet içinde mutlaktan yapılmış olan uzun hazırlıkların resmiyete konulmasından ibarettir.

Teşebbüsler Versay muahedesinin beşinci kısmı ahkâmını kat'i surette ihlâl ettiği gibi bilâhara elçiler konferansı esnasında başlıca müttefik devletlerle Almanya arasında mezkûr muahedenin tatbikatına ait yapılmış olan anlaşmaları da ihlâl eder.

Uzun zamandanberi muahedenin maddelerinin ihlâli esasen şüphe götürmüyordu. Ancak bu ihlâller mümkün mertebe gizleniyordu. Bugün keyfiyet tebarüz etmiştir. Ve artık tekzip edilmiyor.

Bununla meşgul olmak uluslar kurumunun vazifesidir.

Alman hükûmeti, kendi askerî vaziyetini tanzim eden hükümleri batıl ilân etmekle uluslar kurumu ile olan teşriki mesaisinin istinat ettiği âmillerden birini bilerek ifna etmiştr.

Bu harketle Alman hükûmeti silâhların tahdidi hususundaki uluslar arası mü zakerelerin neticesini ciddî surette tehlikeye düşürmüştür.

Devletler bu maddenin hükümlerine riayet hususundaki azimlerini bir çok delillerini göstermişlerdir. Fransa hükûmetine gelince şunu hatırlatmak ister ki, Fransadaki askerlik müddetini 1921 ilâ 1928 senelerinde üç seneden 12 aya indirmiştir. Binaenaleyh Avrupa kıtasındaki Fransız topraklarının müdafası için elde bulunan kuvvetler derpiş olunacak vaziyete göre yüzde 42 ilâ 60 derecesinde azaltılmıştır.

Hiç şüphe yok ki, Cenevre konferansının muvaffakiyetine engel olan zorluklar çoğalmıştır. Fakat bu, Alman hükûmetini taahhütlerinden ibra edemez.

Almanyanın tekrar silâhlanmasını nazik bir mesele haline koyan diğer bir husus daha vardır ki o da, devletlerin konferans müzakerelerinin devam müddetince uluslar arası bir anlaşma esasını aramaktan asla fariğ olmamış bulunmalarıdır.

1933 senesi teşrinievvelinde uluslar arası vaziyet kararmıya başladığı vakit Fransa hükûmeti ,diğer bütün hükûmetlerle anlaşarak ,bir mesai programı tesbit etmiştir.

Bu program Cenevre konferansına faydalı iş görmek imkânını veriyordu. Filhakika Alman hükûmeti, bu programı öğrendikten sonra Cenevreden ayrılmak mecburiyetini hissetti ve uluslar kurumundan ayrıldı. Bizzat konferans reisinin de müşahede ettiği gibi Almanyanın bu dürüşt hareketini hiç bir şey mazur gösteremezdi.

Buna rağmen bu işten sarfınazar edilmedi. O senenin 3 şubatında Fransa ve Ingiliz hükûmetlerinin teşebbüsü ile bir program yapıldı. Ve sulha hâdim bütün devletler tarafından bu program büyük bir memnuniyetle karşılandı. Bu programı hattâ bizzat Alman hükûmeti de kabul etti. Fakat 16 mart tarihli kararları bunu büyük bir tehlikeye soktu.

Şimdi, Almanya, diğer hükûmetlerin kendi memleketlerinde aldıkları tedbirleri bahane edecektir.

Uluslar Kurumunun ortaya atacağı çok mühim bir mesele daha vardır ki, Uluslar arası taahhudlerin bir tarafli olarak reddi taammüm ettiği takdirde müzakere usulü ortadan kalkar ve yerine şiddet siyaseti kaim olur.

Uluslar Arası münasebetlerde bir muahede veya bir taahhud fikrini ortadan kaldırmak lâzımgelir.

Uluslar Kurumu Uluslar Arası nizamı böyle bir tehlike karşısında bırakamaz.

Fransız muhtırası yukarıda gösterilen hususlar hakkında bir karar verileceği temennisile nihayet bulmaktadır.

Romanyada

Eski Maliye Bakanı hakkında tahkikat

BUKREŞ, 14 A.A. — Eski maliye bakanı Bay Popovicinin Skoda işi dolayısile yüksek temyiz mahkemesine sevki hakkında mebusan meclisi tarafından verilen reyler, iki sülüse baliğ olmadığından beraat kazanmıştır. Maamafih mumaileyh, emlâk ve emvalini ne suretle ve nereden elde etmiş olduğunu bidayet mahkemesi huzurunda isbat etmek mecburiyetindedir.

Cenubî Amerikada harp

ASAMPSIYON, 14 (A.A.) — Resmî bir tebliğde deniyor ki: "Bir piyade alayını imha ve Parapitide 600 Bolivyalı itlâf ettik, bir çok esir aldık, mühim mikdarda da cephane ve levazım iğtinam ettik.,,

Kötürüm bir tayyareci

KAHIRE, 14 (A.A.) — Romanyalı maruf tayyareci binbaşı Bunçulesko ölmüştür. Bir tayyare kazası yüzünden iki bacağı kesik bir harb malûlü olan binbaşı Bançulesko, bu haline rağmen, el'an tayyare sevk ve idaresine hararetle devam ediyordu. Kendisi arsıulusal havacılık federasyonu reisi Prens Bibeskonun hem dostu, hem de hususî pilotu idi.

Romanyada büyük yangın

BUKREŞ, 14 (A.A.) — Peşkani kasabasının bütün bir mahallesi, şiddetli bir yangın yüzünden harap olmuştur. 60 kadar ev ve dükkân yanmıştır. Ahali dehşet içindedir. Yangın henüz bastırılamamıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Tercümanın mektubu

"Azizim Felek;

Bir garip zanaatımız var. İnsanların önüne düşer gezdiririz. Şehrin güzelliklerini gösterir, tabii kötü taraflarından geçmeyiz bile. Her yerde böyledir. Seyyah, gözü ile düşünür. Gördüğünden başkasını yok sanır. Ama hakikati biz biliriz ya! Biçareler çoğu yerde görmek istediklerini göremezler. Bir garip zanaatımız vardır. İstediklerini değil, istediğimizi gösteririz. (Siz de öyle ya)

Dün gene bir büyük vapur geldi. Vapur gelince; üç kısım esnaf sevinir: hamallar, şoförler, tercümanlar... Bana da yaşlı dört kokana düştü. Kadınlar, hele seyyah olunca, ne kadar meraklı oluyorlar bilmezsiniz!

Köprüden geçiyorduk. Bilmem gördünüz mü? Boğaz tarafında "Ositane,, li erkeklerin pek de lehine olmayan bir kocaman "ademi iktidar,, ilânı var... Aksi gibi onu sormazlar mı?..

Ne diyebilirdim? Birden bire aklıma başka şey gelmedi:

— Safa geldiniz!.. demektir!..

Dedim kocakarılara... Birisi resmini çekmek istedi. Bereket otomobil katarı hızlı gidiyordu... Yapamadı.

Ayasofya'dan çıktık... Sultanahmede doğru giderken eski adliye binasının tuğla enkazı gözlerine ilişti. İlişmiyecek gibi de değil. Arafat dağı kadar mübarek yığın. Sordular. Ne diyebilirdim, ne diyebilirdik?

— Tuğla madeni, dedim... Belediyeye aittir...

Şaştılar, böyle şehir içinde maden olmasına...

— Şehirde başka madenler de var mı?.. dediler.

Hiç bozmadım:

— Çook! Bu bir şey değil. Daha ne gümüş, ne altın madenleri vardır. Dedim..

Biribirlerine baktılar, yutkundular. Yuttular mı, yutmadılar mı kestiremedim. İşte böyle bir garip zanaatımız vardır. İnsanlara her şeyi kendi gözümüzle gösterir, onların gözü ile görmesine imkân vermeyiz. Tercümanın ustalığı buradadır. Siz de biraz öyle ya!..

Şimdilik orovar azizim.

Bir seyyah tercümanı,,

Aslına uygundur.

B. FELEK

[Taklitlerinden sakınınız]

§ Niğdede okuyucularımızdan Bay Soysal:

Bütün gazetecilerin resimlerini 1934 Matbuat salnamesinde bulabilirsiniz. Saygılarım efendim.

B. F.

Halk Bankaları

Bu Bankalara Belediyelerde para koyacaklar

Şirketlerin yıllık toplantılarında bulunmak üzere şehrimize gelen Ekonomi Bakanlığı mürakıp komiser ve müfettişleri Ankaraya dönmüşlerdir. Müfettişlerden bir kısmı burada bulundukları müddet içerisinde faizle para veren müesseselerin ve şahısların tuttukları defterleri de kontrolden geçirmişlerdir. Yüzde 12 den fazla faiz alanlar, faiz farkının yüzde 25 ini halk bankalarının sermayesine esas olmak üzere belediyelere yatırmaktadırlar. Bu paralar ilerde teşkil edilecek halk bankaları için saklanacaktır. Halk bankalarına belediyelerin de sermaye koymak suretile iştirakleri takarrür etmiştir.

BORSA

(İş bankasından alınan cetveldir)

13 NISAN 935

AKŞAM FİYATLARI

İSTİKRAZLAR		TAHVİLAT	
Istikrazı dahili	98	Rıhtım	10,50
1933 Ergani	100	An. mümessil	51,30
Kuponsuz	29,72,50	An. tahvili I.	43,95
" II	28	An. tahvili III	48,50
" III	28,65		

EŞHAM

İş Bankası Nama	10	Reji kuponsuz	2,30
" " Hamiline	10,15	Telefon	13,25
" " Müessis	99	Terkos	17,–
T. Türkiye Cumhuriyet bankası	63	Çimento	12,45
Tramvay	29,50	Ittihat dey.	9,50
Anadolu Hisse	25,10	Şark dey.	0.95
Şirketi Hayriye	15,50	Balya	1,55
		Şark m. ecza	4,15

ÇEK VE VALÖR

Fransız	12,05,75	Prağ	19,03
Londra	608,50	Belgrat	35
Milano	958	Moskova	10,88
Nüyork	79,76,25	Berlin	1,97,50
Cenevre	2,45,97	Madrit	5,82,25
Atina	84,12	Budapeşte	4,52,60
Brüksel	4,69,25	Varsova	4,21,67
Amsterdam	1,[illegible]	Bükreş	78,75
Sofya	65,60	Viyana	4,23,80

NUMARALI (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	169	20 İsviçre	815
1 Dolar	12[illegible]	1 Peseta	18
1 Kur. Çek	[illegible]	1 Mark	43
1 Sterlin	2[illegible]	1 Zloti	22
1 Isterlin	613	20 Lev	17
20 Lira	2[illegible]	1 Dinar	55
20 Leva	[illegible]	1 Cervonic	—
20 F. [illegible]ika	1	Altın	9,32
20 Drahmi	2	[illegible]	[illegible]

CEMIYETLERDE

Garsonlar da Tescil edilecek

Şimdi çalışanlar imtihan edilecek ve ehliyetname alacaklar

Şehrimiz lokantalarında çalışan garsonların tutarı hayli kabarık olmasına rağmen bunlar muntazam bir teşkilâta bağlı değildirler. Her istiyen istediği zaman iş alabilir. Bunların arasında garsonluğu kendilerine meslek edinmiş, bir kaç ecnebi dil bilenler olduğu gibi yalnız cuma günleri para kazanmak için garsonluk edenler de pek çoktur. Bunlar haftanın diğer günlerinde başka işler yapmaktadırlar. Garsonluğu kendilerine meslek edinenler bu zümreden, kazançlarını azalttıkları için şikâyetçidirler. (Garsonlar Kurumu) İstanbul belediyesine baş vurarak garsonların tescilini ve tahdidini istemişlerdir. Bu istek belediye tarafından da kabul edildiği için garsonlarını tesciline başlanmıştır.

Tescil nisanın sonunda bitirilecektir. Bu iş bittikten sonra ,garsonlar üç sınıfa ayrılacak ve sınıflarına göre imtihan edilerek ellerine birer ehliyetname verilecektir. Belediyeye yazılı olmıyan ve ehliyetname almamış olanlar garsonluk edemiyeceklerdir.

Garsonların ikinci derdi de aldıkları ve alacakları ücretlerdir. Şimdi garsonlar yüzde ile çalışırlar ve müşteriden aldıkları yüzdelerin yarısını da patronlarına verirler. Yani garson bir yerde garsonluk edebilmek için kazancının yarısını patrona verir. Garsonlar Kurumu, garsonlara ehliyetname verildikten sonra, patronların uluorta adam çalıştırmaları-nın önüne geçeceğini düşünerek bu yüzde nisbetinin de artacağını umuyor.

Garsonlar kurumu, üyelerine mesleki bilgiler vermek için Halkevinede de bir kurs açacaktır. Kursta âdabı muaşeret muhtelif yerlerdeki servis şekilleri.. gibi dersler verilecektir.

Kurum, ancak bu şekilde garsonluğun derli toplu bir şekil alacağını ummaktadır.

Hapisaneye Girip çıkanlar

İstanbul hapisanesinde ne kadar mahkûm var?

İstanbul umumî hapishane baş doktoru İbrahim Zati, hapishanenin 1934 yılına ait bir grafik yapmıştır. Bu grafiğe göre 1929 yılında hapishaneye 1350, 1930 yılında 2006, 1931 yılında 3210, 1932 yılında 3342, 1933 yılında 3181, 1934 yılında 2338 mahkûm girmiştir. Bu grafikte görüyoruz ki, 1929 yılında girenlerin sayısı 2006 iken sonraki yıllarda bu sayı artmıştır. En çok 1932 yılında girenler vardır. 1934 yılında giren 2338 kişiden 2052 si erkek, 286 sı kadındır. Girenlerin yaş itibarile yirmi beşten eksik olanların sayısı 865 dir. Girenlerin suç itibarile bölümü: 118 katil, 62 yaralama, 627 hırsızlık, 18 fili şeni, izalei bekir, 3 komünist, 21 şakavet, 150 uyuşturucu madde, 129 kaçakçı, 1307 diğer âdi ve türlü suçlar. Geçen yıl çocuk koğuşu mevcudu 39 dur. Çocuklardan okuma, yazma bilmiyenlere mahsus kurslar açılmıştır. Umumî hapishanede çalışanlar: 160 imalâthanede, 14 matbaada, imalâthanede çalışanlardan 130 u çorapçıdır. Burada 76 tane çorap makinesi çalışmaktadır. Bir yıl içinde hapishane hastahanesine 381 kişi girmiştir. Bunlardan 6 kişi ölmüştür. Giren hastalardan 48 inde frengi 81 inde Verem görülmüştür. 20 ameliyat yapılmıştır. Bir yıl içinde hastalıkları sebebile 20 mahkûmun cezaları tecil edilmiştir. 4 hasta mahkûm da gayri kabili tedavi görüldüğünden affe mazhar olmuştur.

Grafikte İstanbul umumî hapishanesinin tarihçesi de kısaca yazılmıştır. Burası üçüncü Ahmed zamanında Mehterane kışlası idi. Tanzimattan sonra Adliye teşkilâtı yapıldığı vakit, umumî hapishane haline konulmuştur. O zamana kadar İstanbulda hapishane olarak Topkapı sarayında kapı aralığı, Sadrazam dairesinde Tomruk sarayında, Tersane zindanları hapishane işini görüyorlardı. Bina, hapishane haline konulduktan sonra birçok değişiklikler yapılmıştır. Sultanahmed parkına bakan tarafına müdürlük dairesile, hastahne, çocuk pavyonları yapılmıştır. Geçen yıl da banyo teşkilâtı eklenmiştir. Hapishane matbaasında 14 kişi çalışmaktadır. Hapishane, bahçesi ve diğer yerlerile tuttuğu yer 56 bin arşın murabbaıdır.

Rum vatandaşların Gayreti

Rum vatandaşlar, Tayyare Cemiyetine yardım için bir dernek kurmuşlar ve bir hafta içinde cemiyete 2600 lira yatırmışlardır. Bu derneğin faaliyeti, Yahudi vatandaşların bir ve iki numaralı derneklerinin faaliyetini geçmiştir.

MAARİFTE

Orta mekteplere Muallim alınacak

Yaz tatilinde ehliyet imtihanı açılıyor

Kültür Bakanlığı, yaz tatilinde, orta mekteplere muallimlik için bir ehliyetname imtihanı açacaktır.

Bir haziranda yapılacaktır. Şimdiden bir çok müracaatlar başlamıştır.

İmtihan Üniversitede yapılacaktır.

* Yugoslavya yüksek pedagoji mektebi talebesinden 25 kişilik bir kafile dün şehrimize gelmiş ve Türk talebesi ile maarif müdürlüğü tarafından karşılanmıştır. Talebelerden kız olanlar Çapa kız muallim mektebine, erkekler de Erkek muallim mektebine misafir edilmişlerdir. Talebe paskalya tatilini şehrimizde geçirecektir.

*Köy mekteplerini teftiş — Maarif müdür muavinlerinden Adil, köy mekteplerini teftiş etmek üzere Çatalcaya gitmiştir.

*Derse geç giren muallimler — Derslerine geç gelen muallimlere ihtar yapılması alâkadarlara bildirilmiştir.

* Ankara tarih, coğrafya fakültesi — Hazirandan itibaren faaliyete geçecek olan Ankara tarih coğrafya fakültesine ait kanun projesi encümende tetkik edilmiştir. Proje bugünlerde kanun şeklini alacaktır. Yeni fakültenin kadrosu tamamlanmıştır.

* Kahvehanelerde mektepliler — Bazı mekteplilerin kahvehanelere giderek muhtelif oyunlar oynadıkları görülmüştür. Bunların içinde kumar oynıyanların da bulunduğu anlaşıldığından talebenin kahvehanelere gitmeleri şiddetli menedilecektir. Muallimler dışarıda da talebenin vaziyeti ile alâkadar olacaklardır.

* Doktorlar Avrupa tahsilinden dönünce — Avrupada doktorluk tahsiline giden bazı gençlerin, memlekete avdetten sonra, bir hastahanede muayyen bir müddet için staj görmeleri muvafık görülmüştür. Çünkü bir çok Avrupa tıp fakültelerinin tedrisat programları, İstanbul Üniversitesi programına uymamaktadır.

Harap olan müesseseler hangileri?

Gazetelerden biri Evkafa ait mebaninin harap olduğundan bahsediyordu. Bu hususta yaptığımız tahkikat neticesinde bunun yanlış olduğunu öğrendik. Harap olan mebanı'nin Evkaf idaresine ait olmayıp Evkaf dairesinden alınarak başka dairelere verilmiş olduğu ve bakımsızlık yüzünden harap bir hale geldiği anlaşılmıştır. Evkaf hayratı, muntazaman imar edilmektedir.

Meselâ çeşmeler, sebiller, medreseler başka dairelere aittir.

Canlı figüran ar üzer ne manto ar

Dün Tokatlıyan'da İstanbulun tanınmış terzileri ile Lyon mağazası danslı moda çayı vermişlerdir. Bu danslı çayda İstanbulun tanınmış aileleri ile moda meraklıları bulunmuşlardır.

Çayda canlı figüranlar elbiseleri ve şapkaları teşhir etmişlerdir. Bu arada Lyon mağazasının terzisi tarafından kesilmemiş kumaştan 3 dakikada iğne ile canlı figüran üzerine elbiseler ve mantolar yapılmıştır.

EKONOMİ

Türk - Alman Ticaret anlaşması

Yeni ticaret anlaşması bir çok kolaylıklar gösteriyor

Türk - Alman yeni ticaret anlaşması bugün Berlinde imza edilecektir. Anlaşmanın esasları hakkında Berlin muhabirimizin bildirdiği ve dünkü nüshamızda neşrettiğimiz haberler şehrimiz piyasasında çok iyi karşılanmış, memnuniyet uyandırmıştır. Alman ithalâtcılarının memleketimizden alacakları emtia için Alman hükûmetinden döviz müsaadesi istihsal etmeleri usulünün kaldırılması kar şıklıklı bir çok kolaylıklar temin edecektir. Bilhassa fiyat bakımından dünya piyasasına uymak ve Alman pazarlarına Türk mallarını bu esasa göre göndermek şekli çok müsait sayılmaktadır.

Yeni anlaşma 1 mayıstan itibaren tatbik edileceği için bugünkü mukavele o tarihe kadar devam edecektir.

İspanya ile yeni anlaşma

İspanya ile aramızdaki ticaret uzlaşmasının feshedilmiş olması dolayısile yeni yapılacak uzlaşmada göz önünde tutulacak noktalar tamamile tesbit edilmiştir.

Yeni uzlaşmayı yapacak olan Ekonomi bakanlığı müşavirlerinden Bay Necmettin Meto ihracat tacirlerile olan temaslarını bitirmiş ve bütün dileklerini tesbit etmiştir.

Bay Necmettin Meto dünkü ekspresle Parise doğru yola çıkmıştır. Oradan İspanyaya geçecektir.

Mişkülât nereden geliyor?

Türkiye ile Yunanistan arasında ticaret yapan tacirler son zamanlarda bazı güçlükler ile karşılaştıklarını söyliyerek Türk - Yunan müşterek ofisine baş vurmuşlardır.

Türk - Yunan müşterek ofisi teşekkül ettiği zaman memleketler arasındaki effectif para nakliyatı güçlüğünün önüne geçmek için tir partit usulünün tatbikini istemiş ve buna karar verilmişti. İşte Türk ihracat tacirlerinin şikâyeti bu tir partit usulünün henüz tatibkine geçilememesinden dolayı Yunanistana olan alacalarını alamamış olmalarından doğmuştur.

Yakında müşterek ofis bir toplantı yaparak bu işi halletmeğe çalışacaktır.

Hardallarımızı işlemek için

Memleketimizden dışarıya çok miktarda işlenmemiş hardal yollanmaktadır. Memleketimizde bol yetişen bu hardalları işlemek için bir teşebbüs yapılmış ve ticaret odasına nümuneler verilmiştir.

Ticaret odası bunların cins ve evsafını tetkik etmeğe başlamıştır. Eğer hardallar arzuya uygun çıkarsa lâzım gelen himayenin yapılması için Ekonomi bakanlığında teşebbüslerde bulunulacaktır.

Küçük Haberler:

* Hangi sağlık yurdu — Ayşe isminde bir kadının, koluna yapılan aşı neticesinde öldüğünü yazmıştık. Bu hâdise Bay Ferit İbrahimin Cağaloğlundaki Sağlık yurdunda geçmemiştir. Mahkemeye intikal eden mesele, henüz muhakeme safhasındadır.

* Bay Ayetullah geldi — Belgradda nisanın 5 inde toplanmış olan Balkan birliğinin kominikasyonu işini bitirmiş ve murahhaslar memleketlerine dönmüşlerdir.

Bu arada kominikasyonda memleketimizi temsil etmekte olan deniz nakliyatı umum müdürü Bay Ayetullah da Belgrattan Bükreşe gitmiş ve Köstence yolu ile dün İstanbula gelmiştir.

MAHKEMELERDE

Falcılık, Büyücülük

Cürmü meşhut halinde yakalanan bir kadının hikâyesi

Falcılık ve büyücülük yapmaktan suçlu 60 yaşında Zaruhi ile cürmü meşhut temini için gelen polislere hakaret etmekten suçlu, oğlu ressam Seponun muhakemelerine, üçüncü ceza mahkemesinde dün başlanmıştır.

İddiaya göre, vaka şöyle geçmiştir:

İkinci şube komiserlerinden Müteneffise, falcılık ve büyücülük gibi işlerle uğraştığı haber alınan Zaruhinin Beyoğlundaki evine gitmiş ve ayrı bulunan kocasının kendi yanına gelip gelmiyeceği hakkında fala bakmasını istemiştir.. Zaruhi, bir lira mukabilinde kahveyle fal bakacağını söylemiş ve fala bakarken cürmü meşhut halinde yakalanmıştır. Odasında iki fizyonomi (ilmi sima ve kıyafet) kitabı, fal bakmak için bir fincan ve bir tabak, karabiber, günlük ve saire bulunmuştur. İçerisinde falcılık ve büyücülüğe ait eşya olan bir sepet te kaçırılmak istenirken, sokak kapısı önünde yakalanmıştır.

Zaruhi, yapılan sorguya şöyle cevap vermiştir:

— Ben ,o gün, hastaydım, yatıyordum. Ermeniden dönme, Behice isminde bir kadınla, başka, tanımadığım bir kadın gelediler.

Oturuyorlardı. Benim biraz evvel içtiğim kahvenin boş fincanı da orada duruyordu. Behice, fincanı tersine çevirdi. Biraz sonra, komiser Nasuhi, arkasından da Müteneffise içeri girdiler. Kahve fincanını aldılar. Ben baygınlık geçiriyordum. Oğlumu çağırttım. Biraz sonra, Behice bir sepet getirmiş. Bunu içeriye, benim odama sokmak istemişler.. Fakat muvaffak olamamışlar, sokak kapısı önünde kalmış. Ne ben, ne de oğlum, polislere hakaret etmedik.

Sepon da, emniyet memurlarına katiyen hakaret etmediği söylemiştir.

Hukuku umumiye şahitlerinin çağırılması için duruşma, 19 mayıs öğleden sonraya bırakılmıştır.

Türk-Yunan mahkemesi Garbî Trakyaya gidiyor

Muhtelit Türk - Yunan mahkemesi yarın akşam Garbî Trakyaya gidecektir. Mahkeme burada Sofuli kasabasında bazı şahitler dinliyecek ve perşembe günü akşamı şehrimize dönecektir.

Birbirlerine giren sarhoşlar

Geçen perşembe, gece yarısından sonra saat üç sularında Çenberlitaşta Kasımın adasında rakı içerlerken biribirine giren, Küçük Mustafa, Büyük Mustafa, Rıza, Kasım ve Sırrı Celâl, biribirlerini kunduracı bıçakları ve kunduracılığa ait başka âletlerle yaralamışlar, yaraları ağır olanları hastahaneye yatırılmışlardı. Kavga, aralarında bulunup beraber rakı içen Leman ismindeki kadın yüzünden çıkmıştı.

Dün, Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya eçkilen kavgacılardan Küçük Mustafa, Rıza ve Kasım hakkında tevkif kararı verilmiş, yalnız Leman serbest bırakılmıştır.

Büyük Mustafa ve Sırrı Celâlin yaraları ağır olduğu için hastahanede yatmaktadırlar. Onun için, dün, duruşmada bulunamamışlar, haklarında bir karar verilmemiştir.

* Hepsi Mehmedin aleyhinde — Sirkeci civarında lokantacılık eden Abdullahın yanında bulaşıkçı Mehmet, dün, Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesinde, bir ay on gün hapise mahkûm olmuştur.

Mehmedin suçu, gece, dükkânın üst katına çıkıp iki kiloya yakın et aşırmaktır. Dün polis Mahir, lokantacı Yusuf ve garson Kâzım şahit olarak dinlenilmişler hepsi, Mehmedin aleyhinde şahitlik etmişlerdir.

Tıp kitapları sergisi

Etibba Odasının açmağa karar verdiği birinci tıbbî ve sıhhî kitaplar sergisi 19 nisan cuma günü saat 15 te merasimle açılacaktır.

Sergide tarihî eserler; Arap ve Lâtin harflerile ve yabancı dillerle yazılmış bütün eserler; tıbbî ve sıhhî mecmualar, Türk hekimleri tarafından yazılmış ilmî eserler, Türk hekimleri tarafından icat edilmiş âletler, sıhhî müessesatın resim ve plânları, mulâjlar ve doktorların memleket hizmetine taallûk eden bütün eserleri teşhir edilecektir.

Sergi uluslar arası kadınlar birliği kongresi müddetince açık bulunacak ve hekimliği alâkadar eden çocuk ve kadın kısımları da ilâve edilecektir. Sergi doktorlar ve mekteplilerin tarafından gezilecektir.

Sergiyi Etibba Odası Idare heyetinden bakteriyolog Dr. Ihsan Sami Garan bir söylevle açacak ve Dr. Süheyl ile Tıp talebesi namına da biri söylevler söyliyeceklerdir. Sergi bir hafta açık bulunacaktır.

Tıp talebe cemiyetinin toplantısı

B. Mahmud Esad'ın konferansı çok alkışlandı

Türk barışı sever, fakat kendi toprakları için eline yakışan silâhını da kullanmasını bilir

Dün Üniversitenin konferans salonunda Tıp talebe cemiyeti tarafından tertip edilen bir toplantı olmuştur. Bu toplantıda İzmir saylavı Bay Mahmut Esat tarafından verilen (Türk inkılâbının milliyetçilik bakımına) ait konferans bir buçuk saat kadar sürmüştür.

Daha erkenden salon çok kalabalık bir talebe tarafından kaplanmıştı. Konferansa saat 17,30 da kürsüye gelen Bay Mahmut Esat konferansına şöyle başlamış ve alkışlanmıştır:

"— Bayanlar, baylar;

Şimdi yüksek tıp okurları karşısında söz söylemekle ve bulunmakla çok büyük bir şeref duyuyorum. Türkün inkılâbında, yükselişinde büyük roller alan ve Türkün istiklâli, Türkün hürriyeti, Türkün yükselmesi için ölen bir çok gençlerin saygılanması için bir dakika ayakta sessiz kalmanızı diliyorum.

Bundan sonra Türk inkılâbında, Türk tarihinde ve Yunan harbinde gösterilen büyüklükleri birer birer saydıktan sonra eski tarih yapraklarından bahsederek Napolyonun Akkâda yediği dayağı, Kanijede düşmanın Tiryaki Hasan paşaya karşı düştüğü vaziyeti güzel bir dille anlattı.

Türkün barış sever olduğunu ve fakat kendi toprakları için eline çok yakışan silâhını çok iyi kullanacağını da söyledi ve buna yine tarihî şahit göstererek:

"Bunu ben değil... Tarih söylüyor,, dedi.

Umumî cereyanlardan bahsetti. Beynelmilel yeni yeni siyasî mezheplere dokundu ve:

"Bunlara uyanların ya safdil, ya casus olduklarını ve bir gün bunlardan hesap soracağımızı söyledi, sürekli alkışlar arasında sözlerini tamamladı.

Nihayet köylüyü ve köy çocuklarını Üniversitenin kapalı kapıları önüne değil, içerilerine çekmek lâzım geldiğini ve çünkü onlardan bir çok başkumandanlar, diplomatlar çıkacağını bir inançla anlattı ve nümuneler gösterdi.

Bay Mahmut Esat sözlerini bitirirken en büyük inkılâb müessiri olarak dili aldı ve dedi ki:

"Gençliğin en birinci işi ve bizim en büyük vazifemiz şuna buna inhisar etmiyecek belli başlı bir dil ile konuşmaktır. Bizim için en lâzım olan yalnız bir dil yalnız bir dilek, yalnız bir ülküdür.

Günün Görgesi

Genç kızlar ve sinema

Geçenlerde gazeteler, sinemalarda halka mahsus terbiyevî filmler gösterileceğini haber veriyordu. Bu çok iyi bir tedbirdi. Bazı kimseler, hiç olmazsa başka vasıtalarla öğrenemedikleri şeyler üzerinde bir fikir edinmiş olacaklardı.

Aradan bir hafta, on gün geçmeden bir sinemanın kapısında yeni bir filmin reklâmı yapılırken:

"Genç kızların girmesi memnudur,, diye bir levha asıldığını gördük.

Sinema idaresi, eğer bunu hakikaten samimî bir maksatla yapmışsa, doğrusu bravo!

Fakat ticarî bir maksatla yapmışsa — ki buna pek şüphe edilmemelidir — o zaman söyliyecek sözümüz yoktur.

Zaten bu ikinci şıkkın daha vârit olduğunu gösterecek bir çok sebepler de vardır:

"Genç kızların girmesi memnudur,, denildikten sonra acaba kapıya bir kontrol vazedilmiş midir? Bir polis memurunun muavenetine müracaat olunmuş mudur? Yaşları şüphe edilen genç kızlardan nüfus kâğıdı sorulmuş mudur?

Sonra genç kızlığın hududu nedir; bu tayin edilmiş midir?

Evet, hakikaten genç kızların görmesi arzu edilmiyen bazı filmler vardır. Bu takdirde söylediğimiz noktalara riayet edilmesi icap eder. Madem ki bunlar yapılmıyor, o halde ticarî bir maksatla hareket edilmiş demektir.

Üstelik bu filmde genç kızların görmesini yasak ettirecek bir açıklık ta yoktur. O halde?

O halde, maksat âşikârdır: Böyle bir ilân koyarak herkesin merakını tahrik etmek ve filme bilhassa genç kızları fazla alâkalandırmak..

Şüphesiz bu ilânı görünce, bir çok genç kızlar, genç kızlık hududunun ötesindeki âlemde neler cereyan ettiğini merak edecekler ve akın akın sinemaya koşacaklardır. Ve bu suretle istenilen şey de hâsıl olacaktır.

Bize kalırsa, gençlik çağının heyecanlarından ve tecessüslerinden bu şekilde istifadeye kalkışmak hiç te doğru olmayan ve yakışık almayan bir harekettir.

Sonra anlamadığımız bir nokta var: Eğer böyle bir eserin genç kızlar tarafından görülmesi münasip değilse, genç erkekler tarafından görülmesi neden serbest bırakılıyor? Ve meselâ on sekiz yaşında bir kızın seyredemediği bir film on üç, on dört yaşlarında erkek çocuklara nasıl müsaade olunuyor?

Bundan da anlaşılıyor ki "yasak,, sırf ticarî mahiyettedir. O halde bu gibi teşebbüslere karşı derhal ciddî tedbirler alınmalıdır.

Bir kere daha yazdık:

Avrupada da bu gibi filmler evvelâ bir heyet tarafından kontrol edilir. Ve ondan sonra — eğer lüzum hâsıl olursa — ilânlara "çocuklar kabul edilmez,, diye bir kayıt konur. Bu kayıt ticarî değil, ahlâkîdir. Artık o sinemalara çocuk kabul edilmez. Eğer film fevkalâde açıksa o zaman "on sekiz yaşından aşağı olanlar içeri alınmaz,, diye yaş tahdit edilir. Ve sinema memuru birisi hakkında şüphelendi mi derhal hüviyet cüzdanını ister.

Avrupanın ekser memleketlerinde hüviyet cüzdanları bizdeki gibi defter şeklinde değil, daha küçük kıtadadır. Herkesin bunu üzerinde taşıması mecburiyeti vardır. İcap ettiği zaman hüviyet kartını gösteremeyenler ayrıca müşkülâta maruz kalırlar.

Sinemalarda da ekseriya polis bu şekilde sinema memurlarına yardım eder. Ve memnuiyete rağmen içeri on sekiz yaşından aşağı olan kimseleri alan sinema memurları şiddetle tecziye olunur.

Her filmin ilânına daima "çocuklar kabul edilmez" "çocuklar kabul edilir,, diye kayıtlar konduğu için artık bu sinemada bir alışkanlık hükmüne girmiştir. Kimse yadırgamaz. Ve bunu bile bile filme gider.

Bu usûl eğer Türkiyede de tatbik edilirse, her halde çok faydalı olur, bu suretle hem genç dimağların her hangi bir tesir altında kalmasına imkân kalmaz hem de ticarî maksatlarla yapılan reklâmlar kendiliğinden yok olur.

Muhtaz FAIK

Londra mektupları

YAZAN: B. K. Cağlar

Kembriç - Oksford müsabakaları

Londra, 8. 4. 935

Kembriç sokakları iki haftadanberi, "küreyve,,leri tükenmiş damarlara döndü. Kanın temizlenmiyen ve yaşamıyan, küreyvelerden artakalan kısmı bir damarda akadursada orda can vardır diyebilir misiniz? Kembriçte ne talebeler, ne hocalar kaldı; beş haftalık mevsim tatili var. Talebeler, akın akın Londraya, deniz kenarlarına, yabancı ellere gittiler. Resmen Kembriçde hiç bir talebenin oturmasına izin verilemez; gitmeli, kurdunu dökmeli ve tekrar yalnız okumaya ve asrî manastırına veya ilmî itikâfına kapanmaya gelmelidir... Kembriç sokaklarında gavnsız ve skuersiz dolaşmaya, proktor korkusunu unutmaya başladı mı güç halle alıştığı ve edindiği inzıbat ruhunu kaybeder diye mürakabesiz tatil günlerinde hiç bir talebenin Kembriçte kalmasına izin verilmez.

Kembriç artık atmıyan kalb gibi, canı çekilmiş damar gibi, kavnaması durmuş kazan gibi... Kembriç, küllerinden yeni temizlenmiş bir H e r g ü l â n o m gibi iki hafta e v v e l k i haliyle, hiç değişmeden, öyle terkedilmiş bekliyor... Size yemin edebilirim ki: Şu gördüğünüz pencerenin perdesinin örtülüşü on gün önce gene ayni idi; insan eli üstünden çekilen eşyanın — rengi solan yüz, feri giden göz gibi — zavallı, mânâsız ve müphem bir hali var... Daha tatil başlamadan bir spor kaynaşmasıdır başgöstermişti; spor elebaşıları, şampiyonlar, birinci takım oyuncuları, bir iki hafta önceden derslerden affedilmiş, iyi havalı deniz kenarlarında müsabakalara hazırlık devreleri geçirmeye koyulmuşlardı; Kembriçle Oksford arasında atletizm ve kayık yarışı olacaktı..

Atletizm müsabakaları, bir iki hafta önce büyük b i r stadyumda yapıldı; yağmurlu bir hava vardı, fakat buna rağmen kalabalığın sayısı 20.000 in üstündeydi; geniş alanda yer yer atletizm müsabakaları başlamıştı; bir tarafta sırıkla atlama, bir tarafta gülle atma; bir yanda uzun atlama, bir yanda manialı koşu başlıyor ve bunların hepsini birden takibe çabalayan gözlerin intibaı sinirlere ve kalplere hakikî ve büyük heyecanlardan haberler getiriyor ve spor aşkını İngilizlerin niçin biricik heyecan kaynağı saydığını anlatmış oluyordu.

K e m b r i ç; on iki müsabakanın yedisini kazandı (*); bu hatırı sayılır y e n i l i ş, halkın, sebebini k i m s e n i n bilmediği, d e r i n sempatisini bir türlü Oksfordlulardan a l ı p Kembriçlilere veremedi. Oksfordlular, kibar, sinsi, ve mazlum, fazla dersten spora zaman kalmadığı zehabının uyanacağından âdeta memnundular; amma artık bu sefer, "Oksford Londraya daha yakın; hafta arasında bile Londraya gelenleri var; Oksford bu yıllarda işsiz genç kızlarla doldu,, Dedikoduları alıp yürütmeye başladı.. Dün de kayık yarışı yapıldı.. İngiliz üniversitelerinin orijinal sporlarından birisi de kayık çekmektir. Oksforddan Taymis nehri, Kembriçden Cam ırmağı geçer ve her öğle sonu uzun, sivri, şık bir sürü kayığın futbol gömlekleri gibi kulüp renkli ince ve çalâk kürekleri, kumru boyunları güzelliği ve vapur çarhları hızile suları yarmaya başlar.. Londra, her yıl, mart veya nisan ayında, bir ulusal bayram günü, bir zafer yıldönümü gibi, coşkunluk içinde emsalsiz bir gün geçirir: Bu, Kembriç, Oksford kayık yarışı günüdür. Günün bütün heyecanı, kayıkların 25 dakikalık yarışları içine sıkışmıştır. Fakat bu heyecan bir gün evvelden ertesi gün sabaha kadar bütün Londrayı coşturmaya, dalgalandırmaya yeter de artar bile... Hamersimis ve Riçmınd adındaki iki semt arasındaki Taymis parçasında öğle sonu, saat 2,45 te yapılan bu yarışı seyriçin daha sabahtan nehrin iki kıyısının kayıkları iyi görebilecek olan yerleri hıncahınç dolar, köprülere o kadar halk birikir ki, ne olur ne olmaz çökmesin diye polisler hadden fazlasını almamaya başlarlar.. Hava iyice güneşli; su, biraz dalgalıydı.. Nehrin iki tarafından iki insan nehri akıyordu.. Göğüslerde açık mavi (Kembriç), koyu mavi (Oksford) kordelâları heyecanın harareti ve tahminlerin dudaktan dudağa, kulaktan kulağa esen rüzgâriyle bu sabah açıvermiş büyük ve acaip çiçeklere benziyordu; Yahudiler, nehrin kıyılarına sallar indirmişler, kenarlardan seyretmeye doyamayacakların ellerinden birer ikişer şilinini alarak suyun üstüne, kayıkların geçeceği yerlerin yakınına çağırıyorlardı...

Yarış başladı, sesler yükseldi, haykırışlar çoğaldı; Kembriç, öndeydi ve yedi kayık boyu aralıkla Oksfordu geçti.. Genç kızlar, iltifat etmek için etraflarında Kembriçli talebe arıyorlardı; kucaklardaki çocuklar gösterilerek "Kembriçe kaydettirmeye karar verdiniz herhalde.. Bu gidişle müracaatlar pek çok olacak, 1950 deki yerini şimdiden kaplatmalı,, diye gülüşülüyordu. Birlikte gittiğimiz bir iki tanıdık ailede Kembriçin 12 yıldırüstüste kazanmasının sebebini bana sordular; "siz daha iyi bilirsiniz fakat benim fikrim şu-dedim -: Oksfordda cefa görmemiş, hayatın hakikî ve çetin sporunu yapmamış, otomobilden ve attan inip kayık çekmiye oturmuş Lord oğulları dolu.. Kembriçte her milletin hayatla pençeleşmeye hazır ve pençeleşmekten dönen çocukları var.,, Bu biraz şairane olan izahımı haklı bulur gibi baş sallayıp gülümsediler....

Akşamlayın, Pikadelli civarı, bir Baküs ayini günü yaşadı; genç darülfununlular. Londranın fanî iş adamlarına ilâhî neşe şarabını sunan, Olemp sakilerini andırıyorlardı.. Ara sıra işsizlerin nümayişleri, faşistlerin mitingleri ile şöyle bir kımıldanma gösteren sessiz ve tabiî, memnun ve hodkâm Londra hayatı, işte şu birkaç gün içinde, Oksford ve Kembriçdeki inzivalarından fırlayan uyanık gençlerin coşkun ve sâri neşeleri sayesinde heyecan gördü; zevk tattı, ses işitti...

B. K. ÇAĞLAR
B. Km ÇAĞLAR

(*) Kembriçe bu yedi puvanın en başlıcalarından birini kazandıran bir Türk talebe oldu. "The Türk,, diye gazetelerin günlerce muvaffakıyetini en mühim spor hareketleri arasında saydığı İrfan Şahin Başın on iki senelik İngiliz rekorunu kırmak için bir iki santim fazla atması kâfi gelecektir.

Öz dilimizle

Çocuk yedi günü yaklaşıyor..

Çocuk yedigünü yaklaşıyor. 23 nisanda başlayacak olan bu yedi - günde, çocukların borusu ötecek. Her ne kadar, geçen yıllarda olduğu gibi, çocuktan vali, çocuktan belediye başkanı seçilecek değil. Ancak, onlar gene sevinç içinde, kendi günlerini kutlulayacaklar.

Dün, evimin penceresinden, dışarıya bakıyordum. Iki çocuğun uçurtma uçurduklarını gördüm.

Hiç birinin benizlerinde bir damla kan yoktu. Bu ılık havada üşüyor gibi idiler. Küçücük yüzlerinde daha büyük görünen sıcak, ısıtmalı gözlerle biribirlerine bakışıyorlardı.

Bu sırada, önlerinden son hızile bir otomobil geçti. Çocuklar, otomobil içindekine baktılar. Tozlara bulanmış çıplak ayaklarından utanmış gibi idiler.

Zenginlerimizin payına, ne yalan söyliyeyim, biraz da ben utandım. Kendi kendime:

— Ne olur, diyorum, çocuk yedigünleri girmeden her zengin çocuk babası, bir çocuğun üst başını yapmayı üzerine alsa...

Sokaklarda oynayan bu çıplak ayaklı yavrucuklara, yılda bir gelen kendi bayramlarını temiz bir kılıkla kutlulamak ününü vermek; bir otomobil gezintisinden daha mı az sevindiricidir, diye düşünüyordum.

Salâhaddin GÜNGÖR

(TAN)ın Küçük İlân Tarifesi

	Kuruş
Beş satırlık bir ilân bir defası	30
„ „ „ iki defası	55
„ „ „ üç defası	80
Her fazla satır (on kelime itibarile) bir defası	5

Pek yakında çıkacak olan Türkiyenin bu en büyük gazetesi sevgili okurlarına hizmet etmek maksadile bir ilân sütunu açacaktır. Bu sütunda ilânlarını neşrettirmek isteyenler daha şimdiden Milliyet idaresine müracaatla ilânlarını verebilirler.

Kulak Misafiri

Harp..

Avrupanın karışık vaziyetinden bir harp patlak verir mi? mevzuu etrafında konuşuluyordu. Birisi dedi ki:

— Lâkırdısı kesildiği gün, harp patlamasından korkarım!..

— Nasıl? diye sorduk.

Anlattı:

— Harp; başlıyor, harp başlıyacak, harp tehlikesi yaklaşıyor, sözlerini; on yıldanberi işitir durur uz. Dinliye dinliye kulaklarımızda tüy bitti. Bu dedikodular, sürüp gittikçe; harbin kopmıyacağına inanmağa başladım. Çünkü ortaya çıkarılan sözler, harp ejderini ayağa kaldırmış olsalardı, bugüne kadar harbin çoktan kopmuş olması lâzımdı.

Değilmi ki dedikoduların arkası kesilmedi. Şimdilik harp te yok, demektir.

Ondan dolayı:

— Harp yakındır! sözlerini duymak, beni ürkütmüyor.

Kulakmisafiri

Oz Türkçe ile Bilmecemiz

Osmanlıca karşılıklarını yazdığımız kelimelerin öz türkçe mukabilleri. bularak şekli üzerin boş hanelere yerleştiriniz ve keserek vesaiklile birlikte (Milliyet bilmece memurluğuna) gönderiniz. Doğru halledenler arasında kur'a çekiyor ve kazananlara hediyeler veriyoruz.

Müddet: Pazartesi günü akşama kadardır.

Yeni bilmecemiz

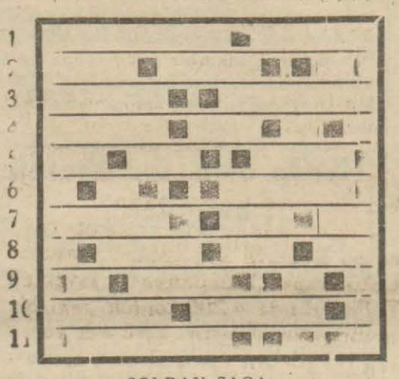

SOLDAN SAGA

1 — Reis (6). Eski Türk hakanı (4).
2 — Bal yapar 3. Çabuk 3.
3 — Siyah 4. Zaferile daima iftihar ettiğimiz bir yer ve bir büyüğümüzün soyadı 5.
4 — İmdat 4. Yet 2.
5 — Işte 2. Çok degil 2. Bugün değil, dün değil 2.
6 — Vapur 4.
7 — Az sıcak 3. isim 2. Istitham 2.
8 — Dem 3. Nota 2. Yama 2.
9 — Cemi edatı 3.
10 — Sert 4. Hücum 4.
11 — Kasa 5.

YUKARDAN AŞAGI

1 — Vekâlet 8.
2 — Taharri 5. Zülf 3.
3 — Uzüm suyu 4. Iyi giyinmiş o. Uzak nidası 2.
4 — Valide 3. Ince değil 5.
5 — Esp 2. Istifham 2.
6 — Istifham 2. Iki rabıtası 3.
7 — Çıngırak 3. Istasyon 3.
8 — Büyük baba 4.
9 — Vefat 4. Genişlik 2.
10 — Türkiyenin en büyük gazetesi 3.
11 — Şeref 2. Mahsul 4.

Güzel filmlerde oynıyan:
CHARLES BOYER
Bu sene görebileceğiniz ikinci ve sonuncu, tamamen Fransızca
AŞK.... ve K A N....
(L E L Y O M)
Rejisörü: Metropolis filmini yapan
FRİTZ LANG.. yakında İ P E K sinemasında

SUMER BANK

UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

1 — Konya Ereğli'sinde yaptırılacak

BEZ FABRİKASININ

bakiyei inşaatı eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen keşif bedeli 606.432,53 liradır.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır:
a) Eksiltme şartnamesi
b) Mukavelename
c) Fennî şartname
d) Projeler
e) Vahidi kıyasi fiyat ve keşif.

Bu evrak 30 lira bedel mukabilinde Bankanın Ankara şubesinden tedarik edilir.

3 — Eksiltme kapalı zarf usulü iledir. Teklif mektuplarının teminat mektubu veya makpuzu ve şirketlerin sicilli ticaretten istihsal edecekleri ve şirketin hali faaliyette olduğunu gösteren muahhar tarihli belge ile birlikte arttırma günü olan 27 Nisan 935 tarihine müsadif Cumartesi günü en geç saat 14 e kadar Ankara'da Bankalar caddesinde Umumî Müdürlükte müteşekkil komisyona makpuz mukabilinde teslim edilmiş veya taahhütlü olarak posta ile vürut eylemiş bulunması lâzımdır.

4 — Muvakkat teminat mikdarı 28007 liradır.

5 — Isteklilerin ayrıca 200,000 liradan aşağı olmamak üzere en az bir bina inşaatını muvaffakıyetle bitirmiş olduğunu gösterir vesaik ibraz etmeleri lâzımdır.

6 — Eksiltme 27-4-935 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 15 de Ankarada Bankalar caddesinde kâin Umumî Müdürlük binasında yapılacaktır.

RADYO

Bugünkü proğram

İ S T A N B U L:

18: Fransızca ders. 18,30: Şehrazat (plâk.) 19,30: Haberler. 19,40: Muhtelif plâklar (orkesetra). 20: Gavin kardeşler ve mandolinata orkestrası. 20,30: Viyolonist Orhan. 20,50: Kitar Solo - Maryo. 21,15: Son haberler - Borsalar. 21,30: Bayan Bedriye Tüzün Türkçe sözlü şan - Stüdyo caz ve tango orkestraları.

223 Khz. V A R Ş O V A, 1345 m.

18: Çocuk programı — Sözler. 19,10: Koro konseri. 19,25: Sözler. 19,45: Plâk şarkılar.) — Sözler. 21: Senfonik orkestra konseri. 21,45: Duyumlar. 22: Senfonik konserin devamı.

175 Kh. M O S K O V A, 1724 m.

17,30: Parti yayımı. 18,30: Karışık konsmer. 19,30: Klâsik konser. 21: Mikrofanda tiyatro. 22: Almanca yayım. 23,05: İngilizce. 24,05: Macarca yayım.

823 Khz. M O S K O V A, (Stalin)

18,30: Leningrad operasında verilecek operayı nakil. 22,45: Dans musikisi. 24,05: Macarca yayım.

823 Khz. BÜKREŞ, 364 m.

13 - 15 gündüz plâk yayımı. 18: Sözler. 18,15 Wagnerin eserlerinden konser. 20: Konferans. 20,20: Plâk. 20,45: Konferans. 21: Revü 21,10: Oda musikisi. 21,40: Hafif musiki. 22,10: Konferans. 22,25: Şarkılar. 23,45: Duyumlar. 23,15: Konser nakli.

Khz. L E İ P Z İ G, 382 m.

20: Şen havalar ve danslar. 21: Duyumlar. 21,10: Asker hayatı, neşeli yaşayıştır. 23: Duyumlar. 23,20: Gece musikisi.

545 Khz. B U D A P E Ş T E, 550 m.

18,30: Kalmar - Balazs salon kuarteti. 19,55 Karışık yayım. 20,50: Piyano birliğiyle opera şantözü. Bayan aMria Basilides tarafından piyano - şan. 21,35: Duyumlar. 21,55: Orkestra konseri. 21,55: Orkestra konseri. 23,10: Duyumlar. 23,15: Çingene musikisi. 24: Mandıto cazı (şarkılı).

1195 Khz. F R A N K F U R T, 252 m.

20: Eğlenceli musiki. 21: Duyumlar. 21,15: Sözler. 22: Menüetten fokstrota kadar. adlı karışık musiki parçaları. 23: Duyumlar. 23,15: Duyumlar. 23,20: Şarkılar. ve piyano musikisi. 24: Gece musikisi (3 çe kadar.)

686 Khz. B E L G R A D, 437 m.

20: Reklâm. — Plâk. 20,15: Duyumlar. 20,30: Ulusal yayım. 21: Koro konseri. 21,40: Belgrad filharmonisi tarafından büyük konseri .— Duyumlar.

740 Khz. M Ü N İ H 405 m.

20: Oda musikisi. 21: Duyumlar. 21,10: Günler uzuyor.,, adlı skeç. 22,40: Tarihe popüler bir bakış. 23: Duyumlar. 23,30: Musikili sahneler. 24,30: Gece konseri.

Khz. K Ö N İ G S B E R G,

20,30: Paskalya şarkıları. 21: Duyumlar. 21, 10: Akşam musikisi. 22: Yeni şiirler. 22,35: Şarkılar. 23: Duyumlar. 23,20: Musiki nakli. 24: Şark Prusyası bestekârlarının eserlerinden konser.

DOKTOR
Rusçuklu Hakkı Üzel
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara.
2379

Milliyet
Asrın umdesi "M İ L L İ Y E T" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Mühiş Roman : 5

Fedakâr Bölük

YAZAN: *YILDIZ*

darbesile parçalamış.. fakat.. beş, on kişi birden üzerine atılmışlar ve kahraman kız onlarla bir Türk kızına yakışır bir şekilde aslanca çarpışarak şehit düşmüş... düşmanlar bu kadarla iktifa etmemişler, genç kızın anasını da öldürmüşler ve eve ateş vermişler.. .

İşte Ahmedin şuurunu altüst eden kanlı facia.. yüzbaşı mektubu okuduktan sonra derin bir teessüre kapılmıştı. Ahmet artık ağlamıyordu, yalnız sabit bir nazarla şuurunda saplanan bir hayali araştırıyordu. Yüzbaşı eliyle onun omuzuna vurdu; Ahmet titriverek başını çevirdi.. .

Yüzbaşı:

— Ahmet, dedi... uğradığın felâketin büyüklüğünü takdir ediyorum. Fakat unutmamalısın ki bu felâket yalnız senin başının üstüne siyah kanatlarını germiş değildir. Binlerce, hayır, binlerce insan ayni felâkete uğramıştır. Ve biz işte bu kanlı insanlardan irtikâb ettikleri cinayetin intikamını almak için burada bulunuyoruz...

Ahmet sakin dinliyordu; yüzbaşı devam etti:

— Meyus olma, dedi.. Evin barkın yanmış... karın, kızın namuslarını kahramanca müdafaa ederken şehit düşmüş... evet, bu büyük bir teessürdür.. .Fakat, onların şanlı bir mücadelede kahramanca şehit düşmesi senin aile şeref ve namusunu yükseltmiş oluyor... ve sen, her şeyin üstünde bir "vatan,,ın olduğunu hatırlamalısın... Evin, ocağın, kulüben harap olmuş olabilir.. Fakat her şeyin üstünde ve biz yaşadıkça yaşayacak olan bir "vatan,,ın var...

Yüzbaşı son cümleleri kuvvetli bir sesle söylemişti. Ahmet müteessirdi; birdenbire simasi değişti. Elini alnına götürdü; siması metanet ifade eden çizgilerle süslenmisti.

— Evet. dedi.. yüzbaşım: tek bir sevgilim "vatanım.. var.. ve ben artık vatanımdan başka her şeyi unuttum.

Ahmedin gözleri parlamıştı; kal bindeki hissiyata haklı olan bu nazarlar yüksek bir iradeyi temsil ediyordu, yüzbaşı onun sükûnet bulduğuna kani olmuştu. Yerinden kalktı...

Sonra askerlere döndü:

— Haydi, hepiniz birden marş söyleyiniz, dedi..

Manzara çok müessirdi; askerler ayağa kalkmışlardı... on sekiz kişi birden kuvvetli gür sesleriyle mukaddes milli marşı söylemeye başladılar. Şimdi nazarlar bir noktaya müteveccihti, kalpler ayni hisle çarpıyordu; ve bu marş tek bir ağızdan çıkıyor gibiydi, ses dalgaları şatonun yalçın duvarlarına çarparak derin akislerle inledi; tunç renkli hayaller duvarlara teressüm etti... Tecessüm etmiş azmü iradenin müheykel bir timsali olan bu kahraman insanların sesi yalçın kayaları döven Bahrimuhit dalgaları gibi duvaralarda akisler bıraktı.. Bir mefkûre etrafında toplanan bu bir avuç kahramanın sinesinden yükselen bu ses, yüksek dağların göğsünden kaynayarak yalçın kayalardan yuvarlanan bir selâle uğultusile bütün muhiti istilâ etmisti. Her sey unutulmustu.. Herkes benliğinden uzaklaşmıştı... Herkes yalnız bir nokta etrafında toplanmıştı... Herkesin gözleri önünde bir hayal silsilesi vardı... Harp sahneleri, ölüler, kan, kemik, ateş, yangın, harabeler.. ve sonra hepsini örten bir hayal... kan renginde bir yaprak.. Göklerin ay yıldızile süslenmiş kan renkli bir bayrak.. .

Marş bitmişti... Gözleri yaşarmıştı... Yüzbaşı mânen bitkindi.

— Haydi, artık istirahat ediniz, dedi..

Ve sonra merdivene doğru yürüdü, ağır adımlarla yukarıya çıktı..

* * *

Ertesi sabah hazırlık yapılıyordu; askerler silâhlarını temizliyorlardı. Tam bu sırada birdenbire kapı açıldı. İçeriye on sekiz yaşlarında genç bir asker girdi. Askerler bağırarak bu gence doğru koştular:

— Turan...

Ve arkadaşlarını kucakladılar... Yüzbaşı gürültüyü işitmişti. Derhal aşağıya indi; yeni geleni gördü ve memnuniyetle ona doğru ilerledi. Turan selâm verdi.

Yüzbaşı elini sıktı ve sordu;

— Demek hastahaneden çıktın?

— Evet, yüzbaşım.. .

— Ne zaman?

— Dün.. sizin buraya geldiğinizi haber aldım ve derhal yola çıktım .

Sonra gülerek ilâve etti:

— İşte geldim yüzbaşım, emrinize âmadeyim. .

Yüzbaşı henüz on sekiz yaşında bir genç olan bu sevimli askerin eliyle başını okşıyarak:

— Kahraman çocuk, dedi... sen büyük bir insansın.. .

Bu genç ihtiyar şato sahibinin oğlu idi. Yani Melihanın kardeşi.. Fakat ne babası ve ne de Meliha onun yüzbaşının bölüğünde olduğunu bilmiyorlardı. Altı aydanberi kendisinden mektup alamamışlardı. Çünkü bu cesur genç bir hücum esnasında yaralanmış, seyyar hastahaneye nakledilmişti. Altı aydanberi hastahanede yatıyordu. Şimdi yarası tamamen iyileşmiş olacak ki tekrar vazifesi başına gelmiş bulunuyordu. Genç başçavuş yüzbaşının pek sevdiği ve çok takdir ettiği bir kahramandı. Onu askerler arasında sevmiyen yoktu. Pek genç bir yaşta gösterdiği cesaret ve kahramanlıklar âmirlerinin hayret ve takdirlerini mucip olmuştu. Yakında zabitliğe terfii bekleniyordu. Turan, henüz orta tahsilini ikmal etmişti. Askerler genç kahramanın etrafını sardılar.

Birisi onu alnından öperek:

— Yaşasın genç kahraman! diye bağırdı...

İkinci bir asker:

— Varolsun küçük Turan!..

Diye kuvvetle onun elini sıktı.

Bir üçüncüsü:

— Küçük kahramanımıza kavuştuğumuz için onun şerefine üç defa yaşa! diye bağıralım, teklifinde bulundu.

Derhal:

— Yaşa!!!..

Sadaları yükseldi. Yüzbaşı heyecan ve merakla bu sahneyi seyrediyordu. Askerlere doğru yaklaştı. Onlar yüzbaşıyı unutmuşlardı; sustular..

Yüzbaşı:

— Arkadaşlar, dedi; bugün içinizden birine çok ağır ve tehlikeli bir vazife vermek mecburiyetindeyim. Bu kahraman kim olacak?

Bütün askerler yüzbaşıya doğru ilerledi; yüzbaşı vakur bir sesle:

— Hepinizin fedakâr, kahraman insanlar olduğunuzu biliyorum, dedi. Fakat bana bir kişi lâzım...

O zaman küçük kahraman yüzbaşıya doğru ilerledi:

— Bu kahraman ben olacağım, yüzbaşım; dedi.

Yüzbaşı başını salladı:

— Sen daha şimdi geldin.. seni gönderemem...

Askerler bağırdılar:

(Bitmedi)

Güzel yazı müsabakamız

Bir haftalık dahilî ve haricî vakayii takip ediniz en şayanı dikkat bulduğunuz hadise hakkında bir yazı yazıp bize gönderiniz.

En güzel yazılmış makalenin sahibine:

5 lira

İkinci gelen makalenin sahibine:

2,5 lira

Hakkı telif verilecektir.

Bu musabakaya yalnız liseler, yüksek mektep talebeleri iştirak edebilirler. Yazıların gazete yazısıyla azamî 75 ve asgarî 30 satır olması, kâğıdın bir tarafına yazılmış bulunması lâzımdır.

Bu yazılar cuma günü akşamına kadar elimize geçecek tarzda postaya verilmelidir.

Geçen musabakayı kazananlar

Güzel yazı müsabakasında birinciliği Pertevniyal lisesinden 53 Fehmi Gürpınar, ikinciliği Galatasaray lisesinden 207 Vedad Safi kazanmışlardır.

Kendilerinin hüviyet varakalarile idaremize müracaat ederek mükâfatlarını almalarını rica ederiz.

İNGİLTERENIN GÜTTÜĞÜ SIYASA

Son zamanlarda Avrupada barış ve silâhlanma gibi zıd fikirler çarpışıyor. Bu siyasa cereyanlara İngiliz bakanlarının gözüle bakalım.

İngiliz bakanlarının genel barış yolunda tertip ettikleri turne bitti. Ve (Sir John Simon) ile Bay (Eden) Londraya döndüler. Ziyaretler, Avrupa barışı hakkında Fransa, Italya,Almanya, Rusya, Lehistan ve Çekoslovakyanın ne düşündüklerini anlamak bakımından faydalı olmuştur. Fakat bu hususta İngilterenin ne düşündüğü henüz belli değildir. Bunu bize zaman gösterecektir. 20 - 25 gün önceyedek Ingiltere barış yolunda Fransa ile beraber görünüyordu. Hattâ 3 şubat bildirimi, İngiltere ile Fransa arasında ki bu beraberliği ifade ediyordu. (Sir John Simon) bu bildirimin çizdiği çerçeve içinde görüşmeler yapmak üzere Berline gitmeğe hazırlanırken, Bay Hitlerin birden bire rahatsızlığı ileri sürüldü. Bu İstihfaf İngiliz efkârı umumiyesi üzerinde fena tesir bıraktı. Bu tesir zail olmadan, Almanya da 16 mart kararile Versailles andının silâhsızlanma hakkında ki hükümlerini ilga etti.

Bu karar İngilizler üzerinde ani bir sille tesiri bıraktı. Bu darbeden sonra İngilizlerin Berlin seyahatinden vazgeçeceği zannedildi. Fakat bu sanmalara rağmen (Sir John Simon) ve Bay (Eden) Berline gittiler. Bay Hitler ile görüştüler. Almanyanın silâhsızlanma hakkındaki düşüncelerini öğrendiler. Ve bu noktai nazarın çok doğru ve haklı tarafları olduğunu bildirdiler. İşte bundan sonra asıl Avrupa turnesi başladı. Bay (Eden) Moskovaya gitti. Orada Rus hükûmeti ricaile görütşü. Onlara da hak verdi. Ve sonra Varşovaya gitti. Dönüşte Prağ'a da uğradı.

Uğradığı yerlerdeki konuşmalarda hep sinin de haklı olduğunu anlattı ve Londraya döndü.

Şimdi İngiliz gazeteleri, genelsavaştan sonraki devrin bittiğini, her işte Fransanın lehine olan Versailles andının hükmü kalmadığını bundan sonraIngilterenin tek başına güddüğü siyasa ile barışa en çok yardım edebileceğini yazmaktadır.

Pek yakın zamana kadar barışa düzen vermek hususunda Fransa ile beraber yürüyen İngilterenin birden bire cephesini değiştirerek Almanya tarafına geçmesi ve birden bire kendisini hakem ilân etmesi, İngiltere siyasasının çok girift ve dolambaçlı olduğunu öğretir.

İngiltere kendi selâmeti için elinden gelen diplomatik hilelere baş vurarak bir çok muvaffakıyetler elde ediyor. İngiltere için genelsavaştan önce en büyük tehlike deniz kuvveti idi. Bunun için karşısında en kuvvetli deniz uluslarını rakip görmüştü. Almanya en başta geliyordu. Onun için Almanya ile anlaşmak istedi. Anlaşamayınca Almanyanın rakipleri tarafına geçerek Almanyanın imhasına kadar gitti. Almanyanın mağlûbiyeti uzun yıllar İngilizin rahat ve korkusuz oturmasını temin etti. Fakat bugün İngiltere için en büyük ve tehlikeli kuvvet hava kuvvetdir. Şimdi de en büyük hava kuvvetine malik ve İngiltereye yakın memleket Fransadır. Onun için İngiltere Fransanın hava kuvvetlerini azaltmak yoluna girmeğe uğraşıyor. Fransa bu hususta doğrudan doğruya yapılacak olan bir teklif tabiatile kabul edilemiyecektir. Bunun için diplomasi bir yol ile bu tahdidi Fransaya kabul ettirmeği düşünüyor.

Ve karşısında silâhlı bir Alman tehlikesi olduğunu ihsas ediyor. Bu tehlikenin önüne geçmek için silâhlarımızı azaltalım diyor. Ingiliz gazeteleri belki doğru, belki uydurma, (ikinci nokta daha doğru olsa gerek) Bay Hitlerin sözünü daima yazıyorlar. Bu söze göre Bay Hitler:

—"Başka devletler silâhlarını azaltırsa ve hangi cins silâhları ilga ederse biz de o surette hareket ederiz,, diyor.

İşte bu diplomasi plândan sonra İngiltere Fransaya, "ya hava kuvvetlerimizi azaltalım, veya büsbütün ilga edelim. Aksi takdirde Almanya da hudutsuz bir surette silâhlanacaktır. Ve karşınızda her an bir tehlike halinde kalacaktır.,, diyor.

İşte Ingiltere, Fransayı Almanyaya, Almanyayı da Fransaya karşı âlet yaparak, her ikisini de kendi yoluna getirmek siyasasını takip ediyor.

Bu yolda muvaffak olup olmıyacağını yine zaman gösterecektir.

Pertevniyal lisesi: 53
Fehmi Gürpınar

Stresa toplantısı

Son hâdiselerle hergün biraz daha karışan Avrupa durumuna Setresa konferansı ile yeni bir çığır açılmış oluyor. Iki Ingiliz bakanının son müşterek Berlin, Ve Bay Edenin Moskova, Varşova ve Prağ seyahatlerinin arkasından çıkan Stresa konferansına hazırlanırken Londra hükûmetinin son hâdiseler karşısında güttüğü siyasî ülküyü anlatmak pek yerinde bir şeydir.

Ingiliz kabinesinin yaptığı son toplantıda alınan kararlar her ne kadar gizli tutulmuş ise de gene Londranın siyasal durumunu bildiren bazı duyumlar sızmıştır. Ingiliz bakanları son görüşmelerde birçok esaslar üzerinde mutabık kalmışlardır. Bunlardan birinci olarak doğu Avrupasının yapılacak olan andın bütün uluslara teşmili, ikinci olarak gene doğu andlaşmasından cesaret alınarak Stresa toplantısının hava kuvvetlerinin tahdidine müstenid geniş bir anlaşmanın yapılması gelmektedir. Bakanlar heyeti bundan başka Berlin hükûmetinin her türlü askerî; hukukunu tanımağı karar altına almış ve bunun için bir şart koşmuştur. O da Alman hükûmetinin Ingilterede kurmuş olduğu proje ahkâmına göre hareket etmesidir. Bay Con Saymen ve Bay Eden son Berlin görüşmelerinde Alman önderlerinin dileklerini Stresa toplantısında görüşmeği vadetmişler ise de gelen son duyumlara göre bunu yapmaktan çekindikleri, ve Berlin hükûmetinin ısrarlı tekliflerini uluslar kurumunun 15 Nisandaki toplantısına bıraktıkları anlaşılmaktadır. Londra hükûmeti Stresayı tamamen istihbarî bir mahiyette telâkki etmekte ve Varşovanın iyi bir durum aldığı orta Avrupa andına Berlinin gidemiyeceğine kani bulunmaktadır.

Diğer taraftan Inginiz, Fransız ve Italyan hükûmetleri Stresa ve Cenevre toplantılarında ayni tezi müdafaa etmek için müşterek bir programa ait muhtıraları biribirlerine sunmuşlardır.

Bu da gösteriyor ki, üç büyük hükûmet arasında, görüşülecek meseleler hakkında, noktai nazar teatisi yapılmıştır. Yalnız Roma hükûmetinin ayrıca, toplantıda bazı tekliflerde bulunacağı söylenmekte, bilhassa barış meselelerinde unsurların ayrı ayrı müzakeresi, bildirilmektedir. Son gelen haberler, Fransız Dış Bakanı Bay Lavalin, Moskovayı ziyareti esnasında, hükûmetile Rusya arasındaki akdi imzalayacağını bildirmektedir. Bu andın en mühim maddesi şudur: Uluslar kurumunun halledemediği ve önüne geçemediği herhangi haksız bir muamelede her iki devlet biribirini koruyacaklardır....

Artık bütün uluslar anlamışlardır ki Berlin hükûmeti, doğu andına karşı bir düşmandır ve diğer uluslar ile arasındaki silâh farkını, Versay andını yırtmakla kaldırdığı halde bu hususmetinde hâlâ ısrar etmektedir. Bu da gösteriyor ki Berlin ve Varşova hükûmetleri iştirak etmese dahi Avrupada sulh isteyen uluslar anlaşma bahsinde vazgeçmemeli ve son hâdiselerini mesuliyetinin deruhte edilmesine yardım etmelidirler.

Almanyanın silâhlarını her saat artırdığı gün gibi âşikâr bir hakikattir. Bu tehlike karşısında Paris hükûmetinin Sovyet Rusya ile yaptığı andlaşma tenkid değil ancak takdir edilerek bütün uluslarca tatbik edilmektedir.

Stresa konferansının sonu bize pek mühim neticeler sunsalar gerek!..

Galatasaray lisesi 207 Vedad Safi

MÜTEFERRİK HABERLER

BELEDIYEDE

Buzhanenin İşletilmesi

Belediye buzhaneyi kendisi mi işletecek?

Belediye, şimdiye kadar kiraya verdiği Karaağaç buzhanesini doğrudan doğruya kendisi işletmeğe karar vermiş, hazırlıklara başlamıştır. Bugün buzhanenin mezbaha ile ilişiği olan kısmında kesilmiş etler 48 saate kadar kalabilmektedir. Belediye, yumurta, pastırma ve peynir gibi maddelere ayrılan diğer kısımlar ihtiyacı karşılamadığı takdirde buradan da istifadeyi kararlaştırmıştır. Bunun için etlerin 24 saatten fazla tutulmamaları düşünülmüştür.

Duyduğumuza göre, bu tasavvur iyi karşılanmamış, ve tatbik sahasına konmaması istenmiştir. Çünkü yazın etlerin en aşağı 24 saat buzhanede kalması sıhhî bakımdan faideli sayılıyor. Belediye İktısat Encümeni azaları bir kaç gün evvel Karaağaça giderek buzhanede tetkiklerde bulunmuşlardır. Bu istek yerine getirilecektir. Buzhaneyi doğrudan doğruya işletmek kararı, daha ziyade fiyatlarda görülen ihtikârın önüne geçmek maksadile verildiği için belediye ücretleri indirmek niyetindedir.

* Aksaray meydanındaki su baskını — Aksaray karakolu önündeki meydanda muhtelif sokaklardan gelen sular birikmekte ve burasını su basmaktadır. Belediye, Aksaray meydanının su baskınından kurtulması için, bazı ameliyat yapacaktır.

* Müzayede ile değil pazarlıkla — Belediye tarafından satın alınacak, eski maarif nezareti binasının müzayede ile değil pazarlıkla alınması için belediye hazırlıklara başlamıştır. Bina 40 bin liraya alınacaktır.

* Umumî meclis toplantısı — İstanbul umumî meclisi bugün toplanacak ve nisan devresi toplantısına bugün nihayet verecektir.

İsyan haberi nereden çıkmış?

Deyli Telgraf gazetesi, Lehistanın Gidinya limanında bulunan Erol isminde bir Türk gemicinde isyan çıktığını Varşovadan aldığı bir habere atfen yazmaktadır.

Bizim yaptığımız tahkikata göre bu haberin aslı şudur: Mahmut Lütfi vapur kumpanyası İsveçten Tello adında 4,200 tonluk yeni bir gemi satın almıştır. Erol adı verilen bu şilebin satın alınma muakelesi dört ay evvel imzalandığı halde dövizin ödenmesi uzamıştır. Ikinci kânunun başında Istanbuldan ayrılan mürettebat, dört ay geçtiği halde tesellüm işinin uzadığını görünce şikâyete başlamışlardır. Isyan çıkarıldığı haberi bundan galat sayılmaktadır. Mahmut Lütfi kumpanyasının Istanbul acentesinden aldığımız malûmata göre, Erol vâpuru kömür yükü ile Gidinya limanından kalkmıştır. Mayıs başına doğru Pire'ye varacak, yükünü boşaltarak limanımıza gelecektir.

Mübadele edilen Türkler ve Bulgarlar

Silivrinin Kurfallı köyündeki Bulgarları Bulgaristana götürecek olan tren, dün Sirkeciden kalkmıştır. Bugün Kurfallıdaki Bulgarları alarak Bulgaristana gidecektir.

Bulgaristanda Kediören köyündeki Türkleri de bugün oradan kalkacak bir tren Kurfallıya getirecektir.

Heyecan psikolojisi

Istanbul Üniversitesi Rektörü Bay Cemilin çağırması üzerine Paris Akademisi üyesinden ve Sorbon Üniversitesi profesörlerinden Georges Dumas dün akşam şehrimize gelmiştir.

Profesör çarşamba günü saat 17,30 da Üniversite konferans salonunda (Heyecan psikolojisi) adlı bir konferans verecektir.

Yeni silolar

Ziraat Bakanlığının yaptıracağı yeni silo ve anbarların projeleri hazırlanmak üzeredir. Anadolunun muhtelif buğday merkezlerinde yeniden 9 büyük silo inşa edilecektir. Duyduğumuza göre, Trakyadada silo kurulması düşünülüyor. Balıkesirde Ziraat bakanlığınca inşa ettirilen büyük buğday anbarının yapısı tamamen bitmiştir.

Eğirdir ziraat kooperatifi toplantısı

EĞİRDİR, (Milliyet) — Ziraî kooperatif senelik umumî toplantısını yaptı. İdare heyetine Ahmet Şapçı, Süreyya Kılınç, Hakkı Akın Mustafa Çelik ve Mustafa Çetinkaya mürakip heyetine de Mehmet Sapcı, Abdullah Kervan ve Ali Kılıç seçildi.

POLISTE:

Eyüp tehlike Geçirdi

Bir fırından çıkan ateş bütün Eyübü yakabilirdi

Evvelki gece Eyüp semti büyük bir yangın tehlikesi atlatmıştır. Eyüpte Büyük cami caddesinde fırıncı Ismailin fırınından gece saat 2 yi on geçe bir yangın çıkmış ve Itfaiyeye geç haber verilmesi yüzünden fırının şekerci Necibin ve kasab Mehmedin dükkânları kâmilen yandıktan sonra söndürülmüştür. Rüzgârın fazla olması itfaiyenin işini güçleştirmiş ise de alınan tedabir sayesinde ateşin daha büyümesine meydan verilmemiştir. Malûm olduğu üzere bu civardaki binalar kâmilen ahşaptır. Fırın sigortalıdır. Yangın bacadaki kurumların tutuşması neticesinde çıkmıştır.

BIR GENÇ OLÜ OLARAK BULUNDU — Kadıköy vapur iskelesinde, yolcular arasında 27 yaşlarında tahmin edilen bir genç ölü olarak bulunmuştur. Yapılan muayenesinden sektei kalpten öldüğü anlaşılmıştır.

Çocuk bayramı Için hazırlık

Haftanın programı dün tesbit edildi

23 Nisan Çocuk bayramı için Çocuk Esirgeme kurumu ve kollarında çalışmalar devam etmektedir. Dün akşam saat 18 de Çocuk Esirgeme kurumu Eminönü kaza kolu idare heyeti, kurumu kaza başkanı Dr. Ihsan Sami Garanın başkanlığı altında toplanmış, Nahiye kollarile evvelce görüşülerek tesbit edilmiş olan program bir daha gözden geçirilmiştir. Yapılan program mucibince 23 Nisan Salı ve 26 Nisan Cuma günü Gülhane Parkının deniz cihetindeki kısmında bir müsamere verilecek ve burada gürbüz çocuk müsabakası yapılacaktır. Kaza dahilinde bayram münasebetile çocuklar giydirilecek, Beyazıt süt damlasında bir Aşevi açılacak, mıntaka dahilindeki sinemalarda çocuklara meccanî sinema seyrettirilecektir.

Diğer kazalar da buna göre kendi mıntakalarında çocukları eğlendireceklerdir. Halkevinde yapılacak müsamere ve konferanslar için de bir program tanzim edilmiştir. Bu programa göre 24 Nisanda gürbüz çocuk müsabakası yapılacak ve Dr. Ali Şükrü tarafından çocuk bakımı hakkında 2 konferans verilecektir.

25 Nisan Perşembe günü çocuk bakımı hakkında çocuk velilerine konferans ve temsil verilecektir.

26 Nisan Cumartesi günü güzel okuma ve söyleme müsabakası yapılacak, 27 Nisan Pazar günü de şehir yatı mekteplerile düşkünler yurdundaki çocuklar ziyaret edilecek ve hediyeler verilecektir. 29 Nisan Pazar gecesi radyoda Dr. Etem tarafından çocukların veremden korunması hakkında bir konferans verilecektir.

23 Nisan Hâkimiyeti Milliye bayramına müsadif olduğu için Halkevinde de ayrıca bir merasim yapılacaktır. Çocuk haftası için her sene tatbik edilmekte olan program, bu sene de, olduğu gibi tatbik edilecektir.

Sun'î ipek yapmak için bir keşif

Doktor Brav Müller isminde Avusturyalı bir kimyager, mensucat âleminde mühim değişmeler yapacak bir keşfinden bahsederek şehrimizde alâkadar makamlara müracaatta bulunmuştur. Öğrendiğimize göre, bu zat Rami adı verilen nebatın elyafını hususî bir usûlle ayırmağa muvaffak olmuştur. Rami, elyafı ayrıldığı takdirde ipek manzarasını alan, mensucat sanayiinde pamuk ve ipeğin yerini tutabilecek evsafta bir nebattır. Avusturyalı kimyager iddiasını ilmî şekilde ispat etmiştir. Şehrimizdeki alâkadar makamlara yaptığı müracaatla birlikte, elyafını ayırmağa muvaffak olduğu nebatın bir nümunesini de göndermiştir.

Keşif, esas itibarile çok mühim ve enteresandır. Pamuk ekimine müsait olmayan sahalarda da bu nebatın yetiştirilmesi suretile mensucat sanayiine yarayacak iptidaî maddenin çok daha ucuza temini kabil olacaktır. Kimyager Brav Müller keşfini ve bulduğu usulü satmak niyetindedir. Avusturyalı kimyagerin müracaati Ziraat Bakanlığına bildirilecektir. Bizim duyumuz, her şeyden evvel memleketimizin bazı mahallerinde Raminin ekimi için denemeler yapılacağı yolundadır. Müsbet neticelere varılırsa bulduğu usûlü satması için kimyagerle pazarlığa girişilmesi muhtemeldir. Brav Müller, keşfini diğer bir çok memleketlere de bildirmiştir.

TARIHI TEFRIKA: 92

Her hakkı mahfuzdur. *Yazan: Son Yemen valisi Mahmut NEDIM*

Parasızlık cana tak edince işler neye varır?

Casuslar harıl harıl çalışıyorlar? — Mücahitlerin hali -- Kânunuevvelin sonu gelince..

Bu gibi ölçülerin elde bulunmamasına mebni Taız livasının her husustaki hakikî kıymet ve iktidarı tamamen malûm değildir. Filhakika seferberlik başlangıcında Taız rüesa ve meşayihi galeyan himmetile on beş, yirmin bin mücahidin sevkedebileceklerini dermeyan ettilerse de iş hakikat sahasına yaklaşınca iktidar ve istitaatlarının üstündeki arzularının husule gelemiyeceğini takdir etmeğe başladılar. Nihayet huzuru vilâyetpenahilerinde son defa olarak Mendep için altı yüz nefere yirmişer riyalden masrafını ve ileri harekât için de iki bin dokuz yüz nefer mücahidi harp nihayetine kadar sevk ve idareyi taahhüt eylemişlerdi. Kahtü galâ hasebile bu miktarın dahi istitaatları fevkinde olduğu haziran ileri harekâtına bin dokuz yüz neferle iştirak edebilmelerile ve temmuzdan teşrinisani nihayetine kadar evvelce tafsilen arzeylediğim veçhile ayda vasatî beş yüz neferden ziyade bulunduramamaları ile hususen Mendep ianesinin pek mahdut kalmasiyle sabit oldu. Bittabi bu kadar külfet yalnız rüesa ve mücahidinin şahıslarından beklenemezdi. Livanın bütün kaza ve nahiyelerinden de ianei cihadiye derci icap etti. Devlete medyûn oldukları vergiyi vaktinde verebilmekten âciz ve kısmen mütemerrit ahaliden matlup derece ianei cihadiye tahsilâtının müşkülâtı da zatısamilerince müsellemdir. Adin, Muhlâf, Nadire, Ziazi tahsilâtı ve müsademeleri ittihadı İslâm gayesine matuf bu cihadı mukaddesin derecei ehemmiyetini takdir edememiş ahalinin ve ubudiyet ve cihade şitap şöyle dursun evamiri devlete itaatten ve hukuku devleti itadan imtina edenlerin çokluğunu isbat etmişti. Bunun mazi ve hale müteallik esbab ve avamili de zatı vilâyetpenahilerince malûmdur. Her ne türlü düşünülürse düşünülsün Taız livası rüesası ve en mühim meşayihi Aden harekâtındaki hizmet ve gayretleri semeresinin zayi olmamasını can ve gönülden arzu etmekle beraber taahhütlerini tamamen ifa edebilecek bir halde değildirler. Ahaliden kuvvei askeriyesiz ziyadece iane tahsil edemezler. Bizde şimdiki halde onlardan kimse tazik edilirse tahsilât için bizden asker, top istiyeceklerini ve ya izharı aczedeceklerini biliyoruz. Taahhütleri 3500 nefer olmasına mukabil altı aydanberi ancak bunun yedide biri nisbetinde icrası taahhüt edebiliorlar. Fikri âcizanemce imkânı olmıyan metalibatı tazyikatla aksülâmel husule getirmektense gene taltif ve teşvik kârane teklifatla her kazaya taahhüdünün yalnız beş yüz neferin takriben sülüsü olan bin iki yüz neferi aynen göndermeleri ve bunda kat'î bir intizama riayet etmeleri temin buyrulursa maksat hasıl olur itikadındayım. Gerçi tamamen ifayı taahhüt edebilirlerse nimel - matlûp ise de temennî ile icraat arasındaki farkın büyüklüğüne ve şimdiye kadar Taız livası hakkındaki istitlâatıma binaen bundan ilerisinin yaptırılabilmesi güç olduğunu zannediyorum.

Taızlılar şayet kısmen para verilirse (Lahiç) de Sumali, Yafeli, Havalisli olarak namlarına mücahit bulmak mümkündür. Hususile Yafeliler sel gibi akın etmeğe başladıklarındanı parasızlıkta bir kısmını terhise ve yolda olanları adamlar göndererek geriye çevirmeğe başladım ki bu da pek fena tesirler yapıyor.

Çünkü kânunuevvel nihayetine kadar bunlara verilecek paramız yoktur. Parasızlık son dereceye geldi. Bu halimizi casuslariyle haber almakta olan düşman kabileleri aleyhimize tahrik için fırsat ittihaz ediyor. Bugün Lahiçde topu topu iki yüz yetmiş nefer mücahit vardır. Eb kazası altmış hecinsüvar masrafını teşrinisani ve kânunuevvel için verdi. Bu hafta avdet eden diğer elli mücahitlerine mukabil yetmiş Samalinin masrafı olarak bin riyal vereceklerini zannediyorum. Mansur bin Nasır'da on kişinin idaresi için bu ay iki yüz riyal gönderdi. Başka taraftan bir muavenet yoktur, bu da görülüyor ki pek azdır.

Herhalde tedabiri saibei vilâyetpenahilerile semerei muvaffakıyeti devletlerinin idamesi esbabının istikmal buyrulacağı ümidile bu kadar maruzatla iktifa eylerim.

13 kânunuevvel 331
Mıntaka kumandanı
Ali Sait

Ali Sait paşanın bu müracaati üzerine, ben de, zaten bir,biri ardı sıra yazdıklarıma ilâveten İstanbula, Başkumandanlık vekâleti ile Dahiliye nezaretine şunu yazmıştım:

".. husule gelen Lâhiç muzafferiyetile teşebbüsatı akim bırakılan İdrisî meselesi gerçi tamamile hükûmetimizin arzu ve emirlerine muvafık bir şekilde intaç edilmiş ve bu bapta gene vesü beşer fevkinde çalışılacak ise de mükrreren arzolunduğu üzere vilâyetin bir taraftan İmam hazretlerinin, diğer taraftan (siyasî) ve jandarmaların tazyiki ve memurin ile mtüekaidin ve eytam ve eramilin metalibatına karşı her türlü müşkülâtı maliye ye maruz kalması yetmiyormuş gibi parasızlık yüzünden ordumuzun en zarurî ihtiyaçlarını temin edememek müşkülâtı karşısında bulunarak muazzep oluyorum.

Otuz üç senedir Yemende bulunmak hasebile eşraf ve tacirlerin itimadına mazhar olduğum için geçenlerde aç kalmak tehlikesile karşılaşan Hüdeyde kıtaatına yerli tacirlerden istikraz ederek ihtiyaclarını temin edebildiğim gibi diğer taraflarda da bu şkilde yerlilerden istikrazlar edilmiş idi. O aralık İstanbuldan gelen paradan ordu hissesine düşenden bu istikrazlar kapadılmak ve sonra gene alınmak da mümkün olamadığından müşkül bir mevkide kaldım. Öyle iken bu defa gene bazı tacirlerden istikrazlar yapabildim. Fakat bunlar nihayet iki üç günlük ihtiyaçlarımıza tekabül edebilecek derecededir. Şimdi suretlerini zeylen takdim ettiğim telgrafnamelerden Lâhiç kumandanlığının pek muhik matlûbatını is'af için çektiğim meşa'b-at anlaşılacaktır. Filhakika Taız alayı bir buçuk senedenberi mal ve bedenen fevkalâde sarfı mesaî eyledikleri için bunları sıkıştırmağa artık yüzüm kalmadı. Ancak mütehalli oldukları hamiyet hisleri le bu defa da büyük bir müzaheret göstermeleri memuldür. Lâhiç kumandanının istediği paranın bir kısmı böyle tedarik edilebilecegtir. İki bin lirası gönderildi. Hiç bir hizmet ve fedakârlıktan çekinmiyeceğim malûmu devletleridir. Fakat her taraftan vaki olan tazyikat nihayet emri idareyi teşevvüşe uğratacaktır. Bundan korktuğumdan biran evvel mebaliği lâzimenin yetiştirilmesi ve tekmil vilâyetin âsar ve ağnamı tekâlifi harbiye suretile alınan mebaliğ ve eşyayı teminatı şahsiye ile dercedilen mebaliği ve Dersaadetten gönderilen paraların taksimatı devletlerinden çok fazlasını verdiğimiz halde bittabi gene kifayet etmiyen ordu ve idaresinin ve İmam hazretlerinin metalibatının temini ile şu vilâyetin selâmetini düşünmeğe vakit bırakılmasını memleketin selâmeti namına istirham ediyorum.,,

Fakat kime dert anlatabiliyordum. Bütün yazılıp çizilenler boşa gidiyordu. Lâzım, elzem olduğu için itsediklerimizin ancak pek cüz'î bir kısmı, o da neden sonra, ve bin türlü müşkülâtla gönderilebiliyordu. Vakıâ burada İstanbulu müaheze ederken o zamanki müşkül ahvali düşünerek insaflı davranmak lâzımgeldiğini takdir etmiyor

(Bitmedi)

Osmanlıcadan türkçeye karşılıklar kılavuzu

Listenin neşrine devam ediyoruz

1 — Öz türkçe köklerden gelen sözlerin karşısına (T. Kö.) beldeği (alâmeti) konmuştur. Bunların her biri hakkında sırası ile uzmanlarımızın (mütehassıs) yazılarını gazetelere vereceğiz.

2 — Yeni konan karşılıkların iyi ayırd edilmesi için, gereğine göre fransızcaları da yazılmış ayrıca örnekler de konulmustur.

3 — Kökü türkçe olan kelimelerin bugünkü işlenmiş ve kullanılan şekilleri alınmıştır: Aslı ak *olan* hak, *aslı* ügüm *olan* hüküm, *türkçe* "çek,, *köküdan gelen* şekil *gibi.*

Elem — Elem — (T. Kö.) — (Fr.) Douleur, mal

Müteellim olmak — Elemlenmek, acılanmak, içi sızlamak — (Fr.) Avoir mal, se chagriner, s'affliger

Yeis — Umudsuzluk — (Fr.) Désespoir

Örnek: Ye'se düştüm — Umudsuzluğa düştüm — Je suis tombé dans le désespoir.

Meyus — Umudsuz — (Fr.) Désespéré

Örnek: Meyus bir adam — Umudsuz bir adam — Un homme désespéré.

Kelâl — Usanç — (Fr.) En avoir assez, lassitude

Örnek: Bana kelâl verdi — Bana usanç verdi — J'en ai assez.

Mihnet — Çile — (Fr.) Pénitence, épreuve

Örnek: Hayatta çok mihnet çektim — Hayatta çok çile çektim — J'ai eu beaucoup d'épreuves dans la vie.

Matem — Yas — (Fr.) Deuil

Endişe — Kaygı, düşünce — (Fr.) Inquiétude, souci

Örnek: Büyük endişe içinde idi — Büyük kaygı (düşünce) içinde idi — Il était dans une grande inquiétude

Cam — Cama — (T. Kö.) — (Fr.) Chagrin, affliction

Örnek: Gönlüm gam dolu — Mon coeur est plein de chagrin

Keder — Keder (T. Kö.)

Gussa — Tasa — (Fr.) Peine, préoccupation, souci

Örnek: İçimde tarif edilmez bir gussa var — İçimde anlatılmaz bir tasa var.

Kasavet — Bunalma, sıkıntı — (Fr.) Suffocation, serrement de coeur

Müteessir—Üzgün, kederli—(Fr.) Triste, chagriné, affligé.

Örnek: Ne için bu kadar müteessirsiniz? — Neden bu kadar üzgünsünüz (kederlisiniz)? — Pourquoi êtes - vous tellement triste (chagriné, affligé)?

Müteessir olmak — Üzülmek, kederlenmek — (Fr.) Etre touché, être peiné, s'attrister, se chagriner

Örnek: Bu halinize çok müteessir oldum — Bu halinize çok üzüldüm (kederlendim) — Je suis très touché (peiné) de votre état.

Mükedder — Kederli

Örnek: Dün çok mükedderdi — Çok kederli idi.

Meraret — Acılık — (Fr.) Amertume

Örnek: Ruhumda çok meraret var — Ruhumda çok acılık var — J'ai beaucoup d'amertume dans l'âme.

Fütûr — Bezginlik — (Fr.) Déecouragement, désespoir

Örnek: Fütur içine düştü — Bezginlik içine düştü — Il tomba dans le découragement (désespoir)

Meftur — Bezgin — (Fr.) Découragé, désespéré

Istırab — Göynü — (Fr.) Souffrance

Örnek: Çok kere gönül ıstırabı beden ıstırabına galebe eder — Çok kere gönül göynüsü cisim göynüsünü bastırır— Souvent les souffrances morales sont pires que les souffrance physiques.

Muztarib — Göynülü, göynük — (Fr.) Qui souffre, souffrant.

Örnek: Muztarib bir insan — Göynük (gynülü) bir adam — Un homme qui souffre

Muztarib olmak — Göynümek — (Fr.) Souffrir

Örnek: Bugün çok muztarib oluyorum — Bugün çok göynüyorum — Aujourd'hui je souffre beaucoup

Vecâ — Ağrı, sancı — (Fr.) Douleur, crampe

Örnek: Mide vecaı — Mide sancısı — Crampe d'estomac.

Iztırar — Sıkınç

Örnek: Iztırar içinde — sıkınç içinde.

Ukde — İlinti, düğüm — (Fr.) Noeud, regret

Örnek: Birçok kişiye ukde oldu — "Oldu çok kimseye bir gizli düğüm,, Yahya Kemal.

I

İktifa etmek — İzdemek

Örnek: Emrinize ıktifa etmek benim için hem vazife hem de fahırdır. — Emrinizi izdemek benim için hem ödev hem de kıvançtır.

İktifaen — Uyarak

Örnek: Bu emirnameye ıktifaen, bundan sonra doğrudan doğruya Vekâlete yazılacaktır. — Bu buyrultuya uyarak bundan sonra doğrudan doğruya Bakanlığa yazılacaktır.

Tilmiz, Şakirdi marifet — İzdemen

Örnek: 1 — Eflâtun, Sokratın tilmizidir. — Eflâtun, Sokratın izdemenidir.

2 — Bakonun şakirdi marifetiyim diye temeddüh edenler — Bakonun izdemeniyim diye övünenler.

Irk — Uruk, ırk

Örnek: Irklar derilerin renklerine ve kafa taslarının şekillerine göre ayrılır Uruklar (ırklar) derilerin renklerine ve kafa taslarının şekillerine göre ayrılır.

Irz — Irz. (T.Kö.)

Is'ad etmek — Ağıtmak

Örnek: Onu bir mertebei aliyeye is'ad etmek isterim — Onu yüce bir yaşamaya ağıtmak isterim.

Isaga — Döküm

Örnek: Topların ısagası, zamanımızda çok terakki etmiştir — Topların dökümü, zamanımızda çok ileri gitmiştir.

Isaga etmek — Dökmek

Örnek: Bu kadar büyük çapta top ısaga etmek epi müşkül bir iştir — Bu kadar büyük çapta top dökmek epi güç bir iştir.

Isdar etmek — Çıkarmak

Örnek: Bu mesele üzerinde bir emirname isdar etmek muvafık olur — Bu sorum üzerine bir buyrultu çıkarmak uygun olur.

Sudur etmek — Çıkmak

Örnek: Bu iş hakkında sudur eden kararnameye tevfikan — Bu iş hakkında çıkan karara uyarak.

Sadr — Göğüs.

Isfirar — sararma

Isga etmek — Dinlemek, kulak vermek kulak asmak.

Örnek: 1 — Nasayihinizi ısga etmek isterim — Öğütlerinizi dinlemek isterim.

2— Sözümü ısga etmiyeceksen benden niye nasihat istedin — Sözüme kulak vermiyeceksen benden niye öğüt istedin.

3 — O, hiç bir sözü ısga etmez — O, hiç bir söze kulak asmaz.

Iskat — Düşürme, düşürülme

Örnek: 1 — Fransız kabinesinin ıskatı — Fransız kabinesinin düşürülmesi.

2 — Iskatı cenin büyük bir suçtur — Çocuk düşürme büyük bir suçtur.

Iskat etmek — Düşürmek

Örnek: Kabineyi ıskat etmek için yapılan işler, bilâkis kabineyi mevkinde tutmaya hâdim oldu — Kabineyi düşürmek için yapılan işler, tamtersi kabineyi yerinde tutmaya yaradı.

Sukut — Düşüm, düşme

Örnek: 1 — Sukutu evrak — Yaprak düşümü

—2 — Bulunduğu makamı muallâdan sukutu — Bulunduğu yüksek orundan düşümü.

Islâh etmek — Yeğritmek — (Fr.) Arranger, réformer, améliorer, perfectionner

Islah etmek — Arıtmak

Örnek: Islahı cinsi feres — Amélioration (ou le perfectionnement) de la race chevaline.

Islahat — Yeğritim

Örnek: Osmanlı imparatorluğunda ıslahat yolundaki mesai hep akim kalmıştır. Osmanlı imparatorluğunda yeğritim yolundaki çalışmaların hiç ucu gelmemiştir.

Islahı beynetmek — Barıştırmak, arabulmak.

Örnek: 1 — İkisi de pek sevgili dostumdur, elimden gelse ıslahı beynetmek için çalışmak isterim — İkisi de pek sevgili dostumdur, elimden gelse barıştırmak için çalışmak isterim.

2 — Islahı beynetmek için elimden geleni yapacağım. — Aralarını bulmak için elimden geleni yapacağım.

Islahı hal etmek — Uslanmak

Örnek: Nasihat, tekdir, ceza hiçbiri faydabahş olmadı, bir türlü ıslahı hal etmiyor — Oğüt, darılma, ceza hiçbiri fayda vermedi, bir türlü uslanmıyor.

Salâh — Yeğrim

Örnek: Siyasî vaziyet salâha doğru gidiyor — Sıyasal durum yeğrime doğru gidiyor.

Salâh bulmak — Yeğrimek

Salih — Yarar, elverişli

Örnek: Buralarda çıkan kömürler vapurlarda istimale salihtir — Buralarda çıkan kömürler vapurlarda kullanılmağa yarar

İnşaatta istimale salih keresteler — Yapıda kullanılmağa yarar keresteler.

Israr — Israr (T. Kö.)

Israr etmek — Israr etmek, istemek

Israr etmek — Seçkinlenmek

Örnek: Tabiatin kanunlarından biri de ıstıfadır — Türemin kanunlarından biri de seçkinlenmedir.

Istıfa etmek Seçkinlenmek

Örnek: Asırlar geçtikçe insan cinsi de ıstıfa etmektedir — Asırlar geçtikçe insan cinsi de seçkinlenmektedir.

Itma etmek — Umdulamak

Örnek: Ne para, ne yüksek makam, hiç bir sey onu ıtma edemedi— Ne para, ne de yüksek orun, hiç bir şey onu umdulayamadı.

Tama — Umdu, aç gözlülük

Itnab etmek — Uzatmak, söz uzatmak

Örnek: Itnabı kelâmdan ihtiraz et — Söz uzatmaktan sakın.

Itr — Itır (T.Kö.)

Ittırad — Biteviylik.

İ

İade — Geri

Örnek: Ortada henüz bir iade işi yok — Ortada henüz bir gerit işi yok.

İade etmek — Geritmek, gerivermek, geriçevirmek.

Örnek: 1 — Beynelmilel muahedelere göre siyasî mücrimler iade edilmez — Arsıulusal andlaşmalara göre sıyasal suçlular geritilmez.

2 — Aldığım mektubu hemen iade ettim — Aldığım mektubu hemen geri verdim.

3 — Hediyemizin neden iade edildiğini anlıyamadım — Armağanımızın neden geri çevrildiğini anlıyamadım.

İadeli — Geritli

Örnek: İadeli bir mektup aldım — Geritli bir mektup aldım.

Taahhütlü (mektup) — Bağıtlı

Örnek: Taahhütlü mektubunuzu alır almaz istediğiniz saati hemen iade ettim — Bağıtlı mektubunuzu alır almaz istediğiniz saati hemen geri gönderdim.

İadeli taahhütlü — Geritli bağıtlı

Örnek: İadeli taahhütlü mektubunuzu dün aldım — Geritli bağıtlı mektubunuzu dün aldım.

İadei afiyet etmek — Onalmak

Örnek: İadei afiyet ettiğiniz beşareti yüreğime meserretbahş oldu — Onaldığımız müjdesi yüreğime sevinç verdi.

İadeten takdim etmek — Gerisunmak

Örnek: Gönderdiğiniz mektubu, arkadaşımız buradan ayrıldığından iadeten takdim ediyorum — Gönderdiğiniz mektubu, arkadaşımız buradan ayrıldığından gerisunuyorum.

İane — Yardım.

Örnek: Himayeietfal Cemiyeti için iane cemine çalışanlar — Çocuk Esirgeme Kurumu için yardım toplamağa çalışanlar.

İare etmek — Eğretimek, eğreti vermek

Örnek: 1 — İare etmek kullanmak üzere bir şeyi birine ödünç vermektir. — Eğretimek, kullanmak üzere bir şeyi birine ödünç vermektir.

2 — İare etmek lütfunda bulunduğunuz kitapdan çok müstefid oldum — Eğreti vermek kayrasında buluduğunuz kitabdan çok faydalandım.

İaşe — Beslev

Örnek: Koca bir ailenin iaşesi hamulesini omuzlarına alan — Koca bir ardanın beslevi yükünü omuzlarnıa alan:

İaşe etmek — Beslemek, geçindirmek

Örnek: O zamanlarda bir aile iaşe etmek gayet müşkül bir işti. — O zamanlarda bir arda beslemek (geçindirmek) çok güç bir işti.

İbadet — Tapınç (Bak: âbit.)

İbadet etmek — Tapınmak (Bak: âbit)

İbate etmek — Barındırmak

Örnek: Bütün halk gelen askeri ibate etmek arzusile koşuşuyordu — Bütün Halk gelen askeri barındırmak arzusile koşuşuyordu.

İbâ etmek — Geri durmak

Örnek: Bu küçücük temennimi isaftan niçin ibâ ediyorsunuz? — Bu küçücük dileğimi yerine getirmekten niçin geri duruyorsunuz?.

İb'ad etmek, teb'id etmek (Bak: baid) — **Iratmak, uzaklaştırmak.**

Örnek: Bu uygunsuz hareketi üzerine artık onu huzurunuzdan ib'ad etmekte haklısınız — Bu uygunsuz hareketi üzerine, artık onu katınızdan uzaklaştırmağa haklısınız.

İb'as etmek — Göndermek

Örnek: Nezdine bir sefir ib'as etmek istedi — Katına bir elçi göndermek istedi.

Meb'us — Saylav

Örnek: Bütün Türk meb'usları Türkiye Büyük Millet Meclisi azalarıdır. — Bütün Türk Saylavları Kamutay üyeleridir.

İbdâ — Yaratı

Örnek: İbdâ, güzel sanatların en büyük kudretidir — Yaratı, güzel sanatların en büyük erkidir.

İbdâ etmek — Yaratmak

Örnek: Büyük sanat eserleri ibdâ etmek yolunda — Büyük sanat eserleri yaratmak yolunda.

İbham (mübhemiyet) — Örtünlük

Örnek: Bu sözünüzde kesif bir ibham (mübhemiyet) hissediyorum — Bu sözünüzde kalın bir örtünlük duyuyorum.

Mübhem — Örtünç

Örnek: Böyle mübhem sözlerle herkesin kalbinde sıkıntı uyandırmak doğru değildir — Böyle örtünç sözlerle herkesin yüreğinde sıkıntı uyandırmak doğru değildir.

İblâğ etmek (isal etmek) — **Ulaştırmak**

Örnek: Bu mesele üzerindeki düşüncelerimi size yazı ile iblâğ etmek isterim — Bu sorum üzerindeki düşüncelerimi size yazı ile ulaştırmak isterim.

Stresa konferansı netice eri

Başı 1 inci sahifede

len bir makalesinde diyor ki:

"Halen, Macaristan, bir karşılıklı müzaheret andlaşmasına iştirak edemez. Tuna andlaşmasına ise, ancak silâhlanma müsavatına hakkı teslim edilmiş bir devlet sıfatile iştirak edebilir.,,

Efkârı umumiye, diğer taraftan, Uluslar kurumu andlaşmasının, muahedelerin tadiline dair olan ahkâmının tavzih edilmesini, Macaristanın bu husustaki mücadelesine yardım edecek mahiyette görmektedir.

Hava andlaşması

STRESA, 14 (A.A.) — Röyter muhabirinden: Londra beyannamesile tek lif edilmiş olan hava andlaşması hakkında, dün öğleden sonra cereyan eden müzakerat esnasında, Fransız murahhasları, üç devlet arasında derhal böyle bir andlaşma akdine taraftar olmuşlar ise de, İngiliz murahhasları, beyannamedeki bütün maddelerin birden halledilmesi mütaleasında bulunmuşlardır. Bunun üzerine Fransızlar, 3 Şubatta Londrada müzakere edilen projeler hazırlanır hazırlanmaz diğer alâkadar devletlerin de girebileceği bir şekilde, üç devlet arasında bir andlaşma akdini ileri sürmüşlerdir.

STRESA, 14 (A.A.) — Havas muhabiri mahsusu, bugün neşredilecek resmî tebliğin istinad edeceği konferans neticelerini şu suretle telhis edecek vaziyette olduğunu söylüyor:

1 — Mayıs nihaytinde Romada bir konferans toplanacak ve bunda Roma ve Londra uzlaşmaları mucibince hususî mahiyette bir ademi müdahale ve karşılıklı müzaheret mukavelesi tezekkür edilecektir. Bu mukavele Avusturya ve hemhudud devletler arasında akdedilecek ve Fransa, Polonya ve Romanya buna iltihak edeceklerdir.

2 — Almanya, Avrupanın şarkında kollektif bir emniyet sistemine iştirak eden imtina ettiğinden, Ingiltere ve Italya, Fransa ile Sovyetler arasında bu yakınlarda akdedilecek karşılıklı müzaheret mukavelesini memnuniyetle karşılamaktadırlar.

3 — Fransanın uluslar kurumu konseyine müracaatına Ingiltere ve Italya müzaheret edeceklerdir. Bu devletler, Almanyanın manen mahkûmiyeti ve arsıulusal muahedelerin tek taraflı bir karar ile hükümden iskat edilmesine karşı ekonomik ve malî tedabiri cezaiyenin tatbikı zımnındaki Fransız talebine iştirak edeceklerdir.

4 — Almanya yeniden silâhlanması ve Avrupa emniyetinin tanzimi hakkında düşünülen muhtelif sistemlere iştirakten imtinaı karşısında, her iki memleket hududlarını her türlü hava taarruzundan mütekabilen koruyacak olan bir hava andlaşması akdini derpiş etmek hususunda İngilterenin muvafakatını istihsal etmiştir.

Yedi maddelik bir vesika

STRESA, 14 (A.A.) — Zannedildiğine göre bir beyanname silsilesi halinde bir vesika tanzim olunmuştur. Bu vesika yedi maddeyi havidir: Ezcümle hava andlaşması, orta Avrupa andlaşması, şark andlaşması, Almanyanın uluslar kurumuna avdeti ve Londra uzlaşmasından hariç diğer üç mevzu bu vesikada münderic bulunmaktadır.

Çekoslovakyanın fikri

PRAHA, 14 (A.A.) — Salâhiyettar mahafil, Almanyanın şark andlaşmasına iştirakini Avrupada sulhün istikrarı yolunda ciddî bir adım telâkki etmektedirler. Bunlar, Almanyanın tebdili fikir edişini tamamile muhakeme edebilmek için henüz kâfi dereced sarih malûmata malik olmadıklarını beyan ediyorlar. Gene ayni mahafilin kanaatine göre, Almanya, Fransanın Sovyetlerle olan iştirak mesaisini daha da sıkılaştıracağını görünce vaziyetini değiştirmiştir. Bu Fransız - Sovyet iştirak mesaisi, Çekoslovakya tarafından Avrupa sulhü için esaslı bir şart telâkki edilmektedir.

Polonyanın da, şark andlaşmasına iştirak hususunda hiç bir itiraz sergetmiyeceği zannolunuyor. Lâkin diğer taraftan, Sovyetlerle Baltık devletleri arasında akdedilecek andlaşmaya Litvanyanın iştiraki takdirinde Almanyanın itiraz edib etmiyeceği cayi sual görülmektedir.

Danimarka hududları

KOPENHAG, 14 (A.A.) — Başbakan Bay Stauning gazetecilere, hudud muhafazasının kuvvetlendirilmesinden bahsetmiş ve demiştir ki:

— Maamafih hududlarımızda tehlike yoktur. Danimarka, Almanya hududları hakkında Alman ricalinin beyanatına inanmak ister.

Diplomatlar Cenevrede toplanıyorlar

CENEVRE, 14 (A.A.) — Sovyet Hariciye komiseri Bay Litvinof, Bay Titülesko, Danimarka Hariciye nazırı Bay Munch, Yugoslavya murahhası Bay Fotiç buraya gelmişlerdir. Bay Titülesko akşam üzeri Bay Beneşle görüşmüştür. Bay Beneş ile Bay Litvinof da, görüşmüşler ve şüphesiz, Stresa konferansı netayici ile Sovyet - Çekoslovakya arasındaki emniyet andlaşmasından bahsetmişlerdir. Sir Con Simon, Bay Laval ve Baron Aloisi bu akşam geliyorlar.

Almanya ve Lehistan

BERLIN, 14 (A.A.) — Hariciye Nazırı Bay Fon Neurat, Şark misakı hakkında dün Sir Con Simon'a verilen notanın bir suretini, Polonya sefiri Bay Lipski'ye tevdi etmiştir. Ayni zamanda, Alman noktai nazarı hakkında da, nazır, sefire mütemmim izahat vermiştir.

Japonya ve Stresa

TOKYO, 14 (A.A.) — Bütün gazeteler, Almanyanın Stresadaki hayrete şayan kararının buhrana nihayet vermiş olduğunu yazmaktadırlar. Dışarı işleri bakanı, Japonyanın şarkta sulhü temin etmek taahhüdüne girmiş olduğunu ve Avrupada olup biten işlerle ve muahedelerin yeniden gözden geçirilmesi meselesi ile bir gûna alâkası bulunmadığını beyan etmektedir.

Fransız gazeteleri ne diyorlar?

PARIS, 14 (A.A.) — Akşam gazeteleri, Stresa'da yapılmış olan beyanatı çok nikbinane bir tarzda tefsir etmekte, ancak Fransa, Ingiltere ve Italya arasındaki cephe birliğinin siyasî olmaktan ziyade manevî olduğunu kaydeylemektedir. İntransijant gazetesinin muhabiri Fransa ile İtalya arasında yapılan İtalya ile küçük itilâfın anlaşmasını intaç eden teşriki mesainin çok muayyen bir şekil almış olmasını dikkate şayan bulmaktadır. Bu gazete diyor ki:

"Bu vaziyet, sulhün menfaatine hâdim olacak bir vaziyettir.,,

Sauverin, Stresadan Parise Soir'a yazdığı bir mektupta diyor ki:

"Vaziyette hâsıl olan bu inkişafın neticesi, ihtimal Bay Lavalin Moskova ve Varşova ve hattâ Berlin seyahatine hazırlanması olacaktır. Fransız - Rus karşılıklı yardım misakının imzası bundan dolayı teahhüre uğramıyacak, muvakkat bir mahiyet verilecektir.

Tebliğde neler var?

STRESA, 14 (A.A.) — Havas Ajansının hususî muhabirinden: Tebliğ iki kısmı ihtiva etmektedir.

1 — Uç devletin genel siyasasını tesbit eden bir beyanname,

2 — Konferansta tetkik edilen muhtelif meseleler hakkında beyannameler serisi,

Genel beyannamede, Ingiliz, Italyan ve Fransız hükûmetlerinin şimdiki meseleler önünde kuvvetli tesanüdü teyid edilmektedir.

Ingiltereye giden Mısır ticaret heyeti

LONDRA, 14 (A.A.) — Mısır ticaret heyeti Mançesterden Londraya hareket etmiş ve istasyonda belediye reisi tarafından uğurlanmıştır. Heyet âzası, ziyaretlerinin neticelerinden pek memnun kaldıklarını söylemişlerdir.

Dünkü maç

Başı 1 inci sahifede

İlk dakikalarda Güneşin keskin bir hücumundan sonra bir kaç dakika top sol tarafta dolaştı, sonra misafirlerin sağdan bir hücumunda Güneş takımından birinin ters vuruşile top sol tarafa geçti. Oradan bir muhacim topu kalcye gönderdi. Biraz ileri çıkmış olan Güneş kalecisi topa yetişemedi ve beşinci dakikada Güneş ilk golü yedi.

Bu gol üzerine, belki, maçın teci bir mağlûbiyetimizle neticeleneceğini tahmin edenler oldu, fakat üstüste başlayan Güneş hücumlarını gördüğümüz zaman, yüreklerimize su serpildi. Çünkü Güneş hücum hattı cidden fevkalâde bir oyun oynuyordu. Daha ilk zamanlarda müdafaa hatlarındaki oyuncuların pek açılamamış olmasına rağmen, Viyanalılar hücumlarında serbest hareket edemiyorlar, Güneşin hücumlarında ise müşkül vaziyetlerde kalıyorlardı. On dördüncü dakikada Rasihin derinlemesine verdiği fevkalâde güzel bir pas üzerine derhal çıkış yapan Bambino mükemmel bir vuruşla beraberlik sayısını yaptı.

Bu beraberlik sayısından sonra, durmadan artan bir heyecan stadyomu sardıkça sardı. Oyun iki tarafın seri, kombine hücum ve müdafaaları arasında devrenin sonuna kadar bir an olsun hızını kaybetmeden devam etti.

İkinci devrede Güneş şu şekilde sahaya çıktı:

Corceviç
Reşat Faruk
Enver Hasan Rıza
Rebii Bambino Rasih Salâhaddin C. Şefik

Oyuncularda ayni hız, ayni gayret, Güneş müdafaasında canla başla uğraşmalara, hücum hattında Viyana kalesini her an tehlikeye düşüren mükemmel pas ve kombinezonlar, Viyanalı kalecinin çekilen şutları ve vurulan kafaları umulmaz plonjonlarlar kurtarışları ve mütemadiyen artan heyecan, heyecan...

Misafir oyuncular katî bir netice almak için bir düzüye Güneş müdafaasını tazyik ediyor, oradaki oyuncular bazan kendilerini yerden yere atarak bu hücumları durmadan kesiyorlar. Fakat Viyanalılar bir aralık o kadar hızlarını arttırdılar ki üç kişi birden topla birlikte Güneş kalesinin önünde bittiler ve oyunun bitmesine on on beş dakika kala beyamola ile ve zorla ikinci golü yaptılar. Bu gol üzerine sol tribünün bir kısmından bir alkıştır koptu. Acaba o tribünün o kısmını Viyanalı seyirciler mi işgal etmişti? Halbuki stadyomda mevcut Viyanalılar, Libertas kafilesini teşkil eden on dört kişiden fazla değildi. O halde?. Anlayamadık, doğrusu..

Viyanalılar ikinci gollerini yapınca, bir çok kimseler bu kadar güzel ve heyecan verici bir oyundan sonra Güneşin mağlûp olmasına atıyordu. Fakat Güneş bu golü yeyince kabına sığamayıp kapağını fırlatan bir kaynar su kudretile galeyana geldi. Mükemmel paslarla Viyana kalesini bir çenber içine aldı. Nihayet oyunun bitmesine yedi dakika kala Rasih müdafii atlattı, şüt çekti, fakat Libertasın mağlûp olmamasında büyük âmil olan Viyana kalecisi bu şütün üstüne atıldı, hızla kendisine çarpan top biraz geri düştü, Celâl Şefik yetişerek sıkı bir şütle topu ağlara taktı.

Biraz sonra da, bir kaç oyuncuyu atlatan Bambino az kalsın, Güneşin galibiyet sayısını yapıyordu.

Esasen hakem, birinci devrede ceza çizgisi içinde Rasihe yapılan çok bariz bir favulün icap ettirdiği penaltıyı çalmış olsaydı, Güneş güzel oyununun mükâfatını fazlasile görmüş olacaktı.

Güneş takımında dün oynayan oyuncular, bir kısmı güç ve sıkı bir maçta tamamen muvaffak olmasalar bile, istisnasız olarak büyük ve ümidin fevkinde bir gayretle ve tek bir gaye uğrunda oynadılar. Kendilerini ne kadar tebrik etsek yeridir. Iyi oynayanlar arasında müdafaada fevkalâde oynayan Faruki, hele ikinci devrede çok faydası görülen Hüsnü, çok güzel anlaşan muhacimleri, Viyana kalesine tehlikeler geçirten Rasih, Bambino, Salâhaddin ve Necdeti zikredebiliriz.

Maçtan sonra Viyanalıların kafile reisine oyun hakkındaki düşüncelerini sorduk. Bize şunları söyledi:

— Böyle bir oyun göreceğimizi zannetmiyorduk. Türkiyede iyi futbolcular olduğunu işitirdik. Fakat bu derece yüksek bir futbol oynandığını bilmiyorduk.

Takımda Faruk, Salâhaddin, Rasih, Bambino en fazla beğendiğim oyunculardır.

Biz de bugün hiç şüphesiz cuma günkünden daha iyi oynadık. Fakat cuma günü ve bugün karşılaştığımız takımların oyununu gözönünde tutarsak Güneş muhakkak ki hazırlanmış, yetiştirilmiş ve iyi bir taarruz kabiliyeti gösteren bir takımdır.

Bir defa da millî takım antrenörünün fikrini almak istedik. O da şöyle söyledi:

— Bugünkü maçtan, açık ve kombine oyundan zevk, hattâ heyecan duydum. Güneş oyuncuları, temiz ve birbirlerinin hatasını kapayan oyunları ile cidden muvaffak oldular.

Hakemin Rasihe yapılan çok açık bir penaltıyı vermeyişi doğru değildir. Güneş bu penaltı ile ve Viyanalı kaleci tarafından kurtarılan şütlerile galibiyeti hak etmişti.

Futbolcularımızı bize geçirttikleri çok zevkli günden dolayı bir defa daha tebrik ve takdir ederiz.

E. H. SAVCI

Adana dispanserinde

ADANA, 14 (A.A.) — Geçen mart ayı içinde belediye dispanserine müracaat eden hastaların sayısı 794 kişiye varmıştır. Bunlardan 527 sine ilâç verilmiş ve 265 hasta memleket içi ve dışı hastahanelerine gönderilmiştir.

Kadınlar kongresi

Başı 1 inci sahifede

rini almış bulunuyor. Türk kadınına verilen büyük haklar da unutulamaz. Bu cetle Türk kadınının vatandaşlık hakkı tasdik edilmiş oldu. Biz buraya Türk kadınına hayranlıklarımızı göstermeğe geldik. Büyük bir memnuniyetle tekrar edeyim ki, Türk kadını dünya kadınları arasında büyük bir zafer kazanmıştır.

Burada yapılacak olan kongrede yalnız kadınlık işleri değil, ayni zamanda cihanın sulh ve sükûnetine temas eden meseleler de görüşülecektir.

Toplantıların güttüğü gayeler arasında aile bağını kuvvetlendirmek ve hakikatle adaleti temin etmek meseleleri de bulunmaktadır.,,

Dün gelen gazeteciler

Pariste çıkan Paris Soir gazetesi muharrirlerinden M. Jean Baroi ve İsveçli kadın gazetecilerden Anna Nelson feminizm kongresinde bulunmak vasıtasile şehrimize gelmişlerdir.

Gazetecilere şerefine bir çay

Uluslar arası kadınlar birliği başkanı Corbette Ashby tarafından bugün saat 15 de Perapalas otelinde İstanbul gazetecilerine bir çay verilecektir.

Üç heyet te gece geldi

Dün gece Plisna vapurile feminizm kongresine iştirak edecek olan Fransız, Yunan ve Hollanda kadın heyetleri de şehrimize gelmişlerdir.

Kadın murahhaslara kolaylık

Şehrimizdeki ecnebi memleketler kadın murahhaslarına, kongrenin devamı müddetince muteber olmak üzere birer tramvay pasosu verilmiştir. Bundan başka Tepebaşından hergün, her saatte kalkacak olan otobüsler kadın murahhasları 20 kuruşa Yıldıza götürecektir.

Cümhuriyet âbidesine çelenk

Bugün saat dokuzda feminizm kongresine iştirak edecek murahhaslar tarafından Cumhuriyet âbidesine çelenk konacaktır.

Habeşistan işi

Stresa'da ayrı bir suretle tetkik edildi

STRESA, 14 (A.A.) — Konferans müzakeratının haricinde, Italya murahhası B. Guarnaşelli ile Ingiliz murahhası ve Ingiltere Hariciye Nezareti Mısır işleri şube müdürü B. Tompson arasında Habeşistan işlerine dair mükâlemeler vaki olmuştur.

Bu mükâlemelerde ekseriya müsellâh olup senenin bazı aylarında Ingiliz Somalisinden Habeşistana ve Italyan Somalisine geçen yerli kabilelerin vaziyetleri mevzuubahis olmuştur. Bu mükâlemeler, kabilelerin mütemadiyen yer değiştirmeleri meselesinin hudut mesaili ile sıkı surette alâkadar olması dolayısiyle şayanı ehemmiyettir.

Balkan andlaşması konseyinde Yunan heyeti

ATİNA, 14 (Hususî muhabirimizden) — Ankarada toplanacak Balkan andlaşması konseyinde Yunanistanı temsil edecek olan heyet salı günü Romanya vapurile Istanbula hareket edecektir. Heyet Argiropulos, Horidakis, Koronis, Kiriyakopulos, Zotetan ve Hacivasileu'dan mürekkeptir.

Profesör Yansen'in Adanada tetkikatı

ADANA, 14 (A.A.) — Uç dört gündür şehrimizde tetkikler yapan şehir mütehassısı profesör Yansen, bugün Mersin'e gitmiştir. Yarın Tarsus'a da uğrayacaktır.

Profesör şehrimizin her yerini gezmiş ve şehircilik imar bakımından Adananın inkişafa çok müsait bir durumda olduğunu ve tetkiklerinden memnun kaldığını söylemiştir

HASAN KREMI

Dünyada mevcut kremlerin en nefisi, en sıhhisidir. Nazik cildli kadınların hayat arkadaşıdır. Ihtiyarları gençleştirir ve gençleri güzelleştirir. İnsana ebedî bir taravet veren Hasan kremini unutmayınız. Kutusu 50, tüb halinde 20

Hasan Deposu Ankara, İstanbul, Beyoğlu

2699

Tekirdağ şaraplarımız

Üzüm'erin iyi yetiştirilmesine, şarap kalitesinin enfesleştirilmesine çalışı ıyor

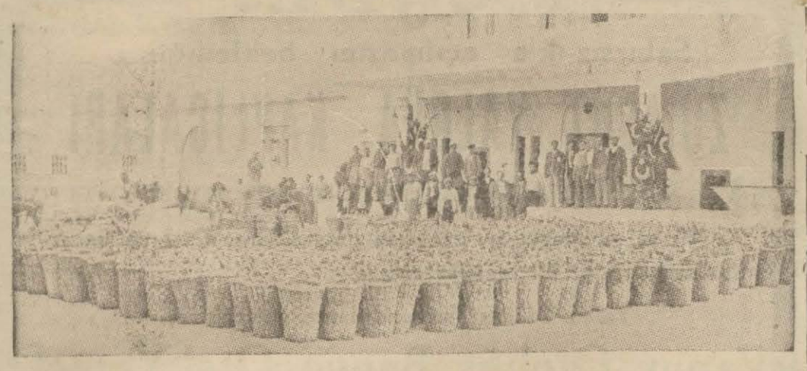

Tekirdağ şarap fabrikasının bağ bozumu zamanında önden görünüşü

TEKİRDAĞ (Milliyet) — Şehrimiz şarap fabrikası müdürü Bay Hadinin Kastamoniye naklen ta - yin edildiği ve yerine İnhisarlar genel müdürlüğü kadrosundan B. Adnanın geleceği haber alınmıştır.

Bu yıl İnhisarlar idaresi mübayaa edeceği Tekirdağ üzümleri i- çin şimdiden tedbirler almağa baş lamıştır. Tekirdağ üzümcülüğünün inkişafı ve şarapçılığa elverişli şekilde üzüm yetiştirilmesi için bağcılara tenbihat ve telkinatta bulunulmaktadır.

Bağcılar birliği her hafta muntazaman toplantılar yapmakta ve üzüm istihsalâtının arttırılması ve bağların bakımı ve üzümün iyi cinsten olarak yetiştirilmesi öz - güsünde icap eden tedbirlere baş vurulmaktadır. Tekirdağında şa - rap fabrikası, Şarköy ve Mürefte mıntakalarında şaraphaneler vardır. Şarapçılığın daha mütekâmil br safhaya girebilmesi için iyi, ihtiyaca elverişli şarap imaline çalışıl maktadır. Şarap âmillerinin ve hat tâ bağcıların şikâyetlerinden biri de sirke ruhunun büyük şehirlerre kullanılmasıdır. Sıhhate muzır olan bu mevaddın bağcı ve şarapçılara büyük zararları vardır. Sirke ruhunun piyasadan kalkması üzüm istihsalâtının tezyidini ve ayni zamanda şarapçılığın inkişafını ve sirke istihlâkinin çoğalmasını temin etmiş olacaktır. Bu itibarla bağcılar birliği bu muzır mevad - dan sayılan sirke ruhunun memlekete serbestçe sokulmaması için hükûmet nezdinde temenniyat ve teşebbüsatta bulunacağı haberi alınmıştır.

Edirne köylülerinin tayyareye yardımı

Edirne köylülerinin Tayyare cemiyeti önüne getirdikleri kurbanlık koyunlar.

EDİRNE, (Milliyet) — Vilâyet hudutlarının darlığına ve geçinme yıllarının ağırlığına rağmen Edirne vilâyeti merkez kazasının kurban bayramı vesilesinden istifade ederek memleketin başlıca müdafaa kurumlarından biri olan Tayyare cemiyetine karşı gösterdiği içli alâka takdirle karşılanacak kadar yüksek bir dereceye çıkmıştır.

Merkez kazasına bağlı İğnesi, Çömlekköy, Hatipköy, Demirhanlı, Muratçalı, Menekşe sofular, Hasanağa, Büyük döllük, Değirmenyeni, Avaras, İsmailiçe, Kemal köyü, Ortakçı, Dombay, Bosna köyü, Yenikadın, Sazlıdere, Eskikadın, Uzgaç, Çömlek Akpınar, Çatma, Deyman, Hanlıyenice, Büyüklü, Yünlüce, Demirköy, Azatlı, Hızırağa, Küküler, Dan köyü, Tuğlalık, Küçükdöllük, Oyünlü tatar, Damurcal, Sülecik, Kavaklı, İskender, Hüseyinpınar, Saksağan, Süleyman danişmen, Orhaniye, Karakasım ve Uzunbayır kariyelerile Lala paşa ve Havsa nahiyelerinin yurtsever halkı tarafından Edirne Tayyare cemiyetine 592 lira, 38 kuruş kıymetindeki kurban derisinden maada 39 lira, 60 kuruş nakdî yardımda bulunulmuş ve 72 lira 95 kuruş kurban bedeli verilmiştir.

Bunlardan maada bayram münasebetiyle kesecekleri kurbanları varaklarla süsliyerek sürü halinde şehre getiren köylülerimiz millî havalar çalan davul zurna lariyle sokaklardan geçerek Tayyare cemiyeti önüne gelmişler ve hediyelerini teslim etmişlerdir. Açılan müzayede neticesinde bunlar da 452 liraya satılmış ve böyle ikle Tayyare cemiyeti veznesinde bir anda biriken paranın yekûnu 1156 lira 93 kuruşa yükselmiştir.

Adanada Mete

ADANA, (Hususî) — Halkevi temsil şubesi 23 nisanda Mete piyesini temsil etmek için hazırlığa başlamıştır. Metenin dekor ve elbiseleri için halkevi tarafından 450 lira kadar bir para sarfedilecektir.

Seyhan nehrinde ki köprü

AYDIN, (Hususî) — Seyhan nehri üzerinde çok eski zamanlara ait kıymetli bir taşköprü vardır. Bugün çok acınacak bir halde bulunan köprünün tamiri için kıymetli valimiz Tevfik Hâdi, Nafia Bakanlığından tahsisat istemiştir. Müsaade gelir gelmez, tamir işine başlanacaktır.

Çorumda Şehir meclisi dağıldı

ÇORUM, (Hususî)—Vilâyet, genel meclisi çalışmalarını bitirerek dağılmıştır. Vilâyetin bir yıllık bütçesi dört yüz on sekiz bin beş yüz liradır.

Daimî üyeliklere Bay Bedri Tüzün, Bay Tahir Uysal, Bay Salim Erkec, Bay N. Tarhan seçilmişlerdir. Şehrimiz Hilâliahmer kurumu yıllık toplantısını yapmış, yeni heyete şu zatlar seçilmiştir.

Başkan Sıhhat müdürü, M. Ergun 2. Başkan Müftü Bay T. Ergun muhasebeciliğe Bay N. Leblebici. Kâtipliğe Bay Nazmi Tombaş, veznedarlığa Bay Ulak seçilmişlerdir.

Diyarıbekirde Atatürk heykeli

Vilâyet genel meclisi toplantısını bitirerek dağıldı

Bu yıl dağkapı dışında olan cümhuriyet alanına Atatürkün büyük bir heykeli dikilecektir. Bunun için hususî idare büdçesine 1500 ve belediye büdçesine 10000 lira tahsisat konmuştur. Hazirandan sonra heykelin yapılması için tanınmış heykeltraşlarla muhabere edilecek ve heykel bu yıl içinde teslim edilmiş bulunacaktır. Cümhuriyet alanının da krokisini ve plânı yapılmıştır.

Genel mesele

Vilâyet genel meclisi perşembe günü işlerini bitirerek toplantısına son vermiş ve daimî encümen üyeliklerine halkevi başkanı Bay Tahsin Cahit Çubukçu, Rıfat Kaynak Şeyhmus Erdoğan ve Salih Akın seçilmişlerdir.

Halkevinde bir istifa

Şehrimiz halkevi içtimaî yardım komitesi başkanı Avukat Bay Muhiddinin istifa etmesi üzerine komitede yeniden seçim yapılmış ve başkanlığa komite üyesinden hususî idare çevirgeni Bay Ziya Hasbay seçilmiştir.

İki katil ele geçti

Bundan üç yıl önce Diyarıbekirin İzaba köyünden Mehmet Gevi ile yeğeni Emin isimli kimselerle avenesi, Urfa civarındaki sınırdan hududumuza kaçak eşya geçirirlerken, önlerine çıkan gümrük muhafaza memuru Bay Hasan Fehmiyi şehit etmişlerdi. İki üç yıldanberi ötede beride saklanan Mehmet ile Eminin son zamanlarda Diyarıbekire geldikleri haber alınmış ve bu iki katil kaçakçı saklandıkları yerde yakalanarak adliyeye teslim edilmişlerdi.

Tirebo'uda bere giymek yasak!

TİREBOLU, (Milliyet) — Burada uzun zamanlar gençler arasında bere giymek taammüm etmişti. Fakat bu hafta içinde bereler kâmilen toplattırılmıştır. Berelerini vermek istemiyenlerin ve bunun kanunsuz olmadığını söyliyenlerin bereleri zorla alınmıştır. Kanunu yanlış tefsir ederek bu kararı verenler hükûmete sikâyet edilmiştir.

p c g.

Sipahi ocağı heyeti umumiyesi dün toplanmıştır. Bu toplantıda Maraş saylavı Bay Mitad 34 reyin 27 si ile başkanlığa seçilmiştir.

İdare heyetinin diğer üyeleri şunlardır:

Asım, Ahmet Hamdi, Nusret Hamdi, Aziz, Fikret, Ihsan Şükrü, Burla ve eski polis müdürü Sadettin.

Karadeniz Ereğlisi Icra Dairesinden: Ereğlide Hacı İsmail oğlu kızı Hava Zihniye ve Hacı Süleyman oğlu Mehmed Ali karısı Emine Ayşeye 500 lira itasına borçlu Orhanlar mahallesinden balıkçı Ahmed oğlu Halid ve hemşiresi Fatma Zehranın işbu borca karşı ipotek eyledikleri mahallei mezkûrede kâin şarkan Akarca tariki hâsı, garben tariki âm ve şimalen Arif Ağanın Hüseyin bahçesi cenuben Karaoğlu Ahmed hanesi ile Mahmud 572 zira hane arsasının içerisinde bir kuyu ve 24 adet muhtelifülcins eşçarı müsmire ve beş kök asmayı müştemil ve dört tarafı taş duvar ile muhat mezkûr hane arsasının tamamı 650 lira kıymeti muhammenesi olup tamamı 36 sehim itibariyle 30 sehmi açık arttırma ile müzayedeye çıkarılmış, muhammen kıymetin yüzde yetmiş beş nisbetinde bir bedel ile talip zuhurunda 15-5-935 tarihine müsadif çarşamba günü saat 17 de ihalesi icra kılınacaktır. Sürülen pey bu bedeli bulmadığı takdirde ilk arttırmayı, tâkib eden on beş gün sonra yani 30-5-935 tarihine müsadif perşembe günü saat 17 de ihalei kat'iyesi icra kılınacaktır. Ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alacaklıların işbu gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleri ile yirmi gün içinde bildirmeleri, aksi halde hakları tapu sicilliyle sâbit olmadıkça satış bedeli paylaşmasından hâriç kalacakları ve müzayedeye iştirâk edeceklerin muhammen kıymetin yüzde yedi buçuk nisbetinde dipozito akçası veya muteber bir banka mektubu ile tarih ve yevm ve saati mezkûrede Karadeniz Ereğlisi icra dairesine müracaat eylemeleri ilân olunur. (10491)

Oksüren'ere: KATRAN-HARRİ'EKİLİM

İstanbul Gayri Mübadiller Komisyonundan:

D. No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve Hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1631 / 1633	Bostancı	Çatalçeşme	16 Mü. 27-28 harita	346 metre arsa	416 Açık arttırma
3778	Boğaziçi Büyükdere	Mektep	44	112 metre arsanın 1-2 hissesi	224 Açık arttırma
4007	Yedikule	Yedikule caddesi	E. ve Y. 2, 4	Ahşap iki evin 42-240 his.	656 Açık arttırma
4070	Kınalıada Muradiye	Hamam	E. 16 Y. 32	Ahşap hane ve bahçenin 2-5 hissesi	444 Açık arttırma
4070 / 1	Kınalıda	Yal'	E. 2 Y. 4	Ahşap hane ve bahçenin 2-4 hissesi	4377 Kapalı zarf
412[illegible]	[illegible]ta Yenicami	Kurşunlu han	4	Kurşunlu han üst katında bir odanın 1-2 his.	1000 Açık arttırma
4131	[illegible]çi Ortaköy	Kilise	E. 41 Y. 79	38 metre arsa	38 Açık arttırma
4182	Eminönü Balıkpazarı	Taşçılar	E. 154 Y. 4	Üstünde odası olan dükkânın 16220-103680 his.	1340 Kapalı zarf
4205	Eminönü Şeyh Mehmet Geylâni	Kömürcü	E. ve Y. 32	Şapcı hanında oda	3600 Kapalı zarf
4785	İstanbul Demirtaş	Kantarcılar	E. 27	18 metre arsa	180 Açık arttırma

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır.

İhaleleri 27-4-935 tarihine tesadüf eden Cumartesi günü saat on dörttedir. Satış münhasıran gayrimübadil bonosiledir.

Denizyolları
İŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740

İSKENDERİYE YOLU
İZMİR vapuru 16 Nisan SALI günü saat 11 de İskenderiye'ye kadar. (1891)2752

TRABZON YOLU
VATAN vapuru 16 Nisan SALI günü saat 20 de Rizeye kadar (1909)

Karadeniz Ereğlisi Icra Dairesinden: Ereğlide Hacı İsmail oğlu kızı Hava Zihniye ve Tokmak oğlu kain biraderi Ahmed karısı Emine Ayşeye 1750 lira borçlu Orhanlar mahallesinden balıkçı Ahmed oğlu Halid ve hemşiresi Fatma Zehranın işbu borca karşılık ipotek eyledikleri mahallei mezkûre kâin cânibi yemini Osman oğlu Yakub Ağa hanesi Yesari Ağvalı oğlu veresesi hanesi arkası ve cephesi tariki âm ile mahdud 200 arşın üzerine mebni alt aktta zemini beton bir mutbak, bir kiler ve ikinci katta iki oda ve bir balkon ve bir salon ve halâ ve bir bahçe kapısı ve bir cümle kapısı ve üçüncü katta üç oda ve bir salon ve balkon ve bir halâ ve üst katta tavan arasında küçük bir oda ve bir mikdar avlu ve bir kuyu ve bir çamaşırhane ve üç ağaç eşçarı müsmire ve bir asmayı müştemil 4250 lira kıymeti muhammeneli bir bab kârgir hane açık arttırma ile müzayedeye çıkarılmış olup muhammen kıymetin yüzde 75 i nisbetinde bir bedel ile tâlib zuhurunda 15-5-935 tarihine müsadif çarşamba günü saat 16 da ihale edileceği ve sürülen pey bu bedeli bulmadığı takdirde ilk arttırmayı tâkib eden on beş gün sonra yani 30-5-935 tarihine müsadif perşembe günü saat 16 da ihalei kat'iyesi icra kılınacaktır. Ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alacaklıların işbu gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleriyle yirmi gün içinde bildirmeleri aksi halde hakları tapu siciliyle sâbit olmadıkça satış bedeli paylaşmasından hâriç kalacakları ve müzayedeye iştirak edeceklerin muhammen kıymetin yüzde yedi buçuk nisbetinde dipozito akçası veya muteber bir banka mektubu ile tarih ve yevm ve saati mezkûrda Karadeniz Ereğlisi Icra Dairesine müracaat eylemeleri ilân olunur. (10491)

Osmanlı Bankasından:

Osmanlı Bankası'nın Galata, Yenicami ve Beyoğlu daireleri:

— Paskalya Yortusu olan Nisanın 21 inci Pazar ve

— Milli Bayram olan Nisanın 23 üncü salı günleri kapalı bulunacaktır.

İstanbul Birinci Iflâs Memurluğundan: Müflis Teneki oğlu Mehmet Emin iflâs masasına ait yanmış dosya ve muamele yenileneceğinden evvelce masaya müracaatla alacakları kayıt ve kabul olunan alacklıların ellerindeki evrak ve vesikalarla ve vekil olanların vekâletnamelerile birlikte bu Nisanın 29 uncu Pazartesi günü saat on buçukta dairemde hazır bulunmaları ilân olunur. (10500)

ZAYI — 703 sicil numaralı arabacılık ehliyetnamemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan zayiin hükmü yok tur. Hasan

ZAYI — 94 sicil numaralı arabacılık ehliyetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yok tur. İsmail

ÇALIKUŞU çıktı.
Kapsız 100, kaplı 125 kuruş. Satış yeri: İkbal kütüphanesi.

İstanbul Mıntıkası Varidat Tahakkuk Müdürlüğünden:

Muğla vilâyeti Köyceğiz kazasını ihata eden ve seneliği on iki bin, üç seneliği otuz altı bin lira muhammen bedeli bulunan Köyceğiz namı göl ile tevabii olan Taşlıçay ve işbu kazaya merbut Dalyan namı köyde mevcut dalyanda balık avlamak hakkı ve yüzde 12 saydiye resmî mültezime ait olmak üzere 1 haziran 935 tarihinden 1 haziran 938 tarihine kadar üç sene müddetle icara verilmek üzere ve ihale bedelleri 1 haziran, 1 ağustos, 1 teşrinievvel, 1 kânunuevvel, 1 nisanda altı taksitte ödenmek şartile 1 nisan 935 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle arttırmaya çıkarılmıştır. 21 nisan 935 tarihine müsadif pazar günü saat 17 de ihalesi icra kılınacağından talip olanlarm ve şeraiti öğrenmek istiyenlerin Muğla Defterdarlığına ve Köyceğiz Malmüdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (1806) 2658

Kartal Malmüdürlüğünden:

Kariyesi	Mevkii	Cinsi	Metre M. L. K.	Beher Metre M. L. K.	Mecmu muhammen K. L. K.
Maltepe	Karaağaç Sokağı	Arsa	58	00 60	34 80
„	Küçük Yalı Caddesi	„	85	00 70	59 50
„	„	„	48	00 70	33 60
„	„	„	40	00 70	28 00
„	„	„	32	00 70	22 40

Yukarda cinsleri yazılı 5 tane arsanın peşin para ile temlikleri 25-4-935 günlemeç Perşembe günü saat on iki buçukta ihaleleri icra kılınacağından ist eklilerin dipozito makbuzlariyle Kartal Malmüdürlüğünde müt eşekkil satış komisyonuna gelmeleri. (1592) 2431

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Izmir Çamaltı tuzlası için fennî şartnamesi mucibince (18000) lira muhammen bedelle iki aded Gazojen kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — Şartnameler Cibalide Levazım ve Mübayaat Şubesinden almacaktır.

3 — Münakasa 24-4-935 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 15 de Cibalide Levazım ve Mübayaat Şubesinde icra kılınacaktır.

4 — Münakasa ehliyeti fenniyesi mücerrep fabrikalar arasında yapılacağından fiatsız proje ve tekliflerin heyeti fenniyemizce tetkiki için münaka sa gününden lâakal bir hafta evvel tevdii lâzımdır.

5 — Münakasaya iştirâk edebilecek olanlar yukarıda tayin olunan gün ve saatte kanuna uygun olmak üzere fiatlı teklifname ile 1350 lira % 7,5 muvakkat teminat parasını komisyona tevdi etmeleri. (1282) 2215

Idaremiz ihtiyacı için şartnamesi mucibince 1350 adet muhtelif eb'adda rendelenmiş beyaz tahta satın almacağından vermek isteyenlerin 20-4-935 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 14 de yüzde 7,50 güvenmeleriyle Cibalide Levazım ve mübayaat şubesinde Mübayaat komisyonuna müracaatları. (1890)

Idaremiz ihtiyacı için şartnamesi mucibince 20 x 30 eb'adında (50000) adet patiska torba açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır. Vermek isteyenlerin eksiltme şartnamesini almak için her gün ve eksiltmeye iştirâk etmek için 27-4-935 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 14 de yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte Cibalide Levazım ve mübayaat şubesindeki komisyona müracaatları. (1908)

Haşarat uyanmadan yuvalarını ve tohumlarını

Fayda ile Tahrip Ediniz

Yaz geliyor. Tahta kurusu, sinek, sivrisinek, güve ve bütün haşarat uyanmağa başladı, Havalar ısındıkça haşart çoğlır. Bütün hşaratı kökünden kesmek için haşaratın yuvalarına ve eşyaların üzerine ve odaların havasına ve tahtaların, duvarların kenarlarına, aralarına, bolca Fayda serpiniz, ve tahta kuru yuvalarını Fayda ile tahrip ediniz. Bütün yaz bu muzır haşarattan kurtulacak ve rahat edeceksiniz. Bilhassa apartmanlarda, mutbaklarda yemeklerinizi, erzakınızı telvis eden hamam böceklerini, abdesthanelerde, hamamlarda bulunan küçük böcekleri, tırtılları, kümes hayvanatında, köpeklerde bulunan pireleri, bitleri, nebatat ve ağaçlar üzerindeki tırtılları behemehal Fayda ile imha ediniz. Kutusu 30 büyük 50 kuruştur. Bir kiloluk kutu 80 kuruştur. Hasan deposu: Ankara, İstanbul Beyoğlu.

Grip, nezle, baş ve diş ağrılarının kat'î ilâcı Asipirol Necatidir Deposu: Bahçekapıda **Salih Necati** Eczanesi 2616

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

Ihtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraite yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 2384

JUVANTİN

SAÇ BOYALARI

Kanzuk Eczanesi müstahzarlarından. Saçların sabit ve tabii renklerini iade eder. Kumral ve siyah renkler de tertip edilmiştir. Ter ve yıkanmakla dahi çıkmaz. Daima sabit kalır. Yegâne zararsız ve sıhhî saç boyalarıdır. Tanınmış eczanelerle ıtriyat mağazalarında bulunur.

MÜJDE!

Sabırsızlıkla açılmasını beklediğiniz

ZÜMRÜT YALOVA KAPLICALARI

15 Nisandan itibaren açılmıştır.

Nisan ve Mayıs ayı zarfında geleceklere Otel ve Banyo fiyatlarından % 40 tenzilât yapılır.

Yalnız 24 saat kalmak üzere gelecek'ere,

Vapur, Otobüs, Banyo, Otel, Yemek

dahil tenzilâtlı karneler. Karneler köprü, Adalar bilet gişesile

Yataklı vagonlar gişelerinde satılır.

Satılık Eşya

İstanbul gümrükleri Başmüdürlüğü satış komisyonundan:

928 senesinden evvel gümrüğe gelmiş ve sahipleri tarafından alınmaması yüzünden ambarlarda toplanan aşağıda miktar ve kıymetleri yazılı eşya hizalarında gösterilen tarihlerde satılacaktır. Satış 2490 No. lu kanuna ve bedava verilen şartneme dahilinde yapılır. Satılan eşyanın mikdar ve cinslerini gösterir cetveli Başmüdürlükdeki ilân tahtasına asılmıştır. Bu eşyayı almak isteyenler hizalarında gösterilen kıymetin % 7,5 olan teminat akçasını müzayede saatinden bir saat evvel vezneye yatırmaları lâzımdır. İstekliler satış saatine kadar komisyona müracaat ettikleri takdirde istedikleri bilgiyi alabilir ve eşyaları da görebilirler (1724) 2552

Kap	Muhammen kıy. L.	K.	Teminat L.	Müzayede günü ve şekli	Cinsi eşya
137	4126	68	310	22-4-935 Saat 15 transit açık arttırma	4154 küsur kilo sıkletinde muhtelif fabrikalar mamulâtı toz ve tablet sakkarin
720	4965	30	373	29-4-935 saat 14. transit açık arttırma	Muhtelif cins pek çok ecza mustahzarat maddeleri tuvalet eşyası ve saire
132	728	84	55	29-4-935 saat 16 transit açık arttırma	Adresli kâğıt, muşamba, etiket mantar, kapsül ve sair muhtelif eşya
57	12126	33	910	6-5-935 saat 14 transit kapalı zarf	Sessiz dolu sinema filmleri
65	2222	75	167	6-5-935 saat 15 açık arttırma	Bisiklet, otomobil, bunlara ait aksam sair makineler ve muhtelif eşyalar
521	78	05	6	6-5-935 saat 17 açık arttırma	İmhaya ayrılmış cep fener pilleri tahta parçaları kâğıt vesair eşya

2552

KABIZLIK HAZIMSIZLIK

Mide ekşilik ve yanmalarına karşı iyi ve zararsız çare

MAZON MEYVA TUZU

dur. Mide ve barsakları alıştırmaz ve zarar vermez. MAZON isim ve markasına dikkat.

Deposu: Mazon ve Botton ecza deposu. İş Bankası arkasında No. 12 Bahçekapı

2442

Satılık Köşk

Altunî zadede, Küçü Çamlıca caddesinde ,geniş bir bahçe içinde iki katlı 16 No. köşk gayet ucuz fiatla satılıktır. Köşk on odalı, ayrıca hamamı ve sair müştemilâtı ihtiva etmektedir. Gezmek istiyenler için dekilere, görüşmek için de Maçkada Muradiyede İkinci yeni sokakta Bay Feyzi apartmanında Bay Feyziye müracaat etmelidirler.

2745

Dr. IHSAN SAMI

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur.

Devredilecek ihtira beratı

(Nişadır ruhunun tahmizinden itibaren mütekâsif hâmızı azot istihsaline ait usul) hakkındaki ihtira için Iktısat Vekâleti Sanayi Müdiriyetinden istihsal edilmiş olan 19 Mayıs 1928 tarih ve 770 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veyahud icara verilmesi teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galata da Aslan Han 5 nci kat No: 1-4 idarehaneye müracaat eylemeleri ilân olunur.

2724

İstanbul Haricî Askerî Kıtaatı ilânları

Beher tanesinin tahmin edilen fiyatı 800 kuruş olan 2500 tane battaniye kapalı zarfla ek siltmeye konulmuştur. Ihalesi 27-4-935 Cumartesi günü saat 11 dedir. Muvakkat teminat 1500 liradır. Şartnamesini parasız almak örneklerini görmek isteyenler her gün öğleden sonra komisyona müracaat edebilirler. Eksiltmeye girecekler muvakkat banka teminat mektup veya makbuzlariyle arttırma eksiltme kanununun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonuna vermeleri. (1845)

2713

Dahiliye Vekâletinden:

Aded		Aded	
50	Karyola	100	Çarşaf
100	Battaniye	100	Yorgan kılıfı
100	Yastık	50	Dolap
200	Yastık yüzü	50	Yatak

Müstahdemler için, nümune, evsaf ve eşkâli şartnamesinde yazılı bulunan ve muhammen bedeli 2500 ikibin beşyüz lira olan yukarıda cins ve mikdarı yazılı eşya kapalı zarf usulile ek siltmeye konulmuştur.

Eksiltme 29-4-935 Pazartesi günü saat 15,30 da Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak eksiltme komisyonunda yapılacaktır. Muvakkat teminat mikdarı 187,5 liradır. Isteyenler bu husustaki şartnameleri almak ve nümuneleri görmek için her gün eksiltme komisyonuna müracaat edebilirler.

Taliblerin 29-4-935 Pazartesi günü saat 14,30 a kadar icab eden belgelerle birlikte teklif mektublarını Dahiliye Vekâleti eksiltme komisyonuna vermiş olmaları lâzımdır.

2717 (1815)

Askerî Fabrikaları Satınalma Komisyonundan:

Askerî Silâh fabrikası için komisyonda mevcut şartnameye göre 2830 kilo sarı sabunlu kösele kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Münakasa 22 nisan 935 pazartesi saat 15 de icra edilecektir. Muhammen bedeli 5660 liradır. Muvakkat teminatı 424 lira 50 kuruştur. İsteklilerin bu baptaki şartnameyi görmek için her gün ve teklif mektuplarile teminat makbuzlarını vermek için o gün saat on dörde kadar Bakırköy Barut fabrikalarında Satınalma komisyonuna müracaatları.

(1741) 2579

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Beherinin muhammen bedeli 5 lira olan 1100 tane bandaj çene torna kalemleri 25 mayıs 1935 cumartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada idare binasında satınalınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 412,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, kanunun 4 cü maddesi mucibince işe girmeğe mânii kanunîleri bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden ve Haydarpaşada tesellüm ve sevk müdürlüğünde dağıtılmaktadır. (1780) 2630

Tekirdağ C. Müddeiumumiliğinden:

Mevcud şartname mucibince muhammen bedeli 15370 liradan ibaret Tekirdağ ceza evinin inşası 2490 sayılı kanuna tevfikan kapalı zarfla bugünden itibaren 15 gün müddetle eksiltmeye çıkarılmıştır. Teklif mektupları 18-4-935 Perşembe günü saat dokuza kadar Tekirdağ Cümhuriyet müddeiumumîliğince kabul edilecek ve ayni günde saat onda müddeiumumîlikteki komisyon müvacehesinde açılacaktır. Kat'î ihalesi Adliye Bakanlığından gelecek emre göre yapılacaktır. Muvakkat teminat 1153 liradır. Şartname bedeli mukabilinde isteyene verilecektir.

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Mercan Ağa mahallesinin Çakmakçılar yokuşunda 3840 metre murabbaı arsa üzerine yapılmış dört katta altmış oda ve altında dokuz dükkânlı 1 ilâ 29 No. lı Yusufyan Hanının 240 hisse itibarile hazineye aid 30 hissesi muhammen bedeli olan 13977 lira üzerinden 5 Mayıs 1935 Pazar günü saat on beşe kadar pazarlıkla satılacaktır. Satış bedeli birinci taksit peşin, ikincisi bir sene sonra alınmak şartile iki taksitte ödenecektir. İsteklilerin Pazar ve Salı günleri saat on dörtte İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğündeki Satış Komisyonuna müracaatları.

(M) (1733)

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

PARA BİRİKTİREN RAHAT-EDER

2385

Umumî Neşriyat ve Yazı işleri müdürü Etem İzzet BENİCE
Gazetecilik ve matbaacılık T. A. Ş.